ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4538 — ՅՈՒՆՈՒԱՐ 20/2 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1901 — ՇԱԲԱԹ — 12 ՇԵՎՎԱԼ 1318 — ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4538

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	Ղր.
» » » վեցամսեայ	70	»
» » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆր.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստի թուղթ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փոխ 100 դրուշի հաշուով։

[illegible]

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատան։

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ԵՐԲԵՄՆ ՊԱՍԱԿ ՄԸ ԻՆՉՈ՞Վ ԿԸ ԼՈՒԾՈՒԻ

Փնտռեցէք նայիմ, պսակ մը ինչո՞վ կը լուծուի։

Ապահովաբար Կրօնական Ժողովին վրայ չպիտի մտածէք, քանի որ անիկա՝ անյիշատակ ժամանակներէ ի վեր էրիկ կնկան խնդիրներու մէջ մատը մուխը չի թաթխեր, չուզելով տէր ըլլալ իրաւունքի մը՝ որուն համար սակայն կը հաւատամ թէ ունի։

Ըսէ՛ք ուրեմն, պսակ մը ինչո՞վ կրնայ լուծուիլ։

Թերեւս հայրապետական Կոնդակի մը կամ Հրամանագրի մը վրայ, խորհիք։ Ինչո՞ւ չէ՛, պսակ մը լուծելու համար անոնցմէ մէկը կամ միւսը միշտ պիտի կրնար ազդեցիկ միջոց մը ըլլալ։

Գիւտերնուդ ըսելիք չունիմ, մատերնիդ ճիշտ վէրքին վրայ դրած եղաք, բայց միւս կողմէ, ըսէ՛ք, կրնայի՞ք երեւակայել թէ երբեմն ալ 50 Ֆրանքի գումարը կը բաւէ պսակ մը լուծելու համար։

Բնականաբար չպիտի ուզէք հաւատալ, բայց կ'ապահովցնեմ ձեզ թէ այդ բանը կրնայ ըլլալ եղեր։ Արդէն պատմութիւնը զոր պիտի պատմեմ, ազդեցիկ ապացոյց մըն է ըսածիս, ինքնին ճշմարիտ այնչա՛փ որչափ կարելի չէ երեւակայել։

* * *

Ինչպէս լսած էք, Պուլկարիոյ մէջ Թաթար Բազարճըգ անունով տեղ մը կայ, —քաղաք թէ գիւղ՝ շիտակը չեմ գիտեր, — եւ մեր թերթերուն մէջ ալ Թաթար Բազարճըգի խնդիր մը՝ որ ԺԹ. դարուն մէջ չկրնալով վերջ մը գտնել, այս Ի. դարուն փոխանցուեցաւ, կարծեմ հարիւրին բաւական ալ տոկոսով։

Խնդիրը որ իր այս ընթացքով կրնայ ԻԱ. դարուն ալ փոխանցուիլ, կ'արժէ ամփոփել քանի մը տողի մէջ։ Երեւակայեցէ՛ք, այդտեղի հայ գաղութը տարիներով անարժան հովիւներու ներկայութեան վարժուած, և իր դիտելու ու մանաւանդ դատելու եղանակը անոնց յարմարցուցած, օրին մէկը զարմացմամբ կը տեսնէ թէ նոր հովիւը, —զոր անշուշտ չէք շփոթեր Պուլկարիոյ Այցելու-Հովիւին հետ, —չի՛ գողնար, չի՛ հայհոյեր, պարտականութիւններուն մէջ չի թերանար և զեղծում չի գործեր. ընդհակառակը կ'ընէ այն տեսակ բաներ՝ որոնց երեսը շատոնց ի վեր տեսնելու վարժուած չէին իրենք։ Օրինակի համար նոր հովիւը հոգ կը տանի դպրոցներուն, իր գուրգուրանքին ու խնամքին առարկայ կը դարձնէ զանոնք, կ'աշխատի եկեղեցին շէնցնել, ձեռքը անցած ո՛ և է գումար՝ առանց մէջէն բան մը խորելու իր նպատակին կը յատկացնէ, կանոնաւորապէս կ'այցելէ իր ծուխերուն, աղքատներն ու տնանկները կը խնամէ, վերջապէս ասոնց պէս շատ մը բաներ։

Ո՜հ գայթակղութիւնը...

Եւ ահա ամէն կողմէ բողոքի աղաղակներ կը գոռան անօրինակ թափով մը։

Իսկոյն գանգատագիր մը պատրաստելով Պատրիարքարան կը ղրկուի, «կարճ բայց ազդու» գանգատագիր մը, — ինչպէս կ'ըսեն, — որուն մէջ տեղւոյն քանի մը ջոջերը, իրենց հակափորբին տեղւոյն ազգ. պաշտօններուն գլուխը գտնուող կարգ մը մարդիկ իբր պոչ անցուցած, կ'ամբաստանեն նորընտիր հոգեւոր Հովիւը։

Շիտակը չեմ գիտեր թէ ինչի՛ վրայ հիմնուած է այդ ամբաստանութիւնը, ու եթէ չեմ սխալիր, կարծեմ նոյն իսկ գանգատագիրը սարքագրողներն ալ այդ մասին որոշ բան մը չեն գիտեր։

Ինչ որ է, խնդիրը ինքնին ամբաստանութիւն մը ընելուն մէջ կը կայանայ արդէն. ամբաստանութիւնը ըլլայ հիմնաւոր կամ ոչ, հոգեւոր հովիւը անպատճառ պէտք է հրաժարի։

Բայց գանգատագրին ղրկուելովը ալ խնդիրը չի լմննար։ Այդ տեսակ գլխուցաւ գանգատագիրները, — ինչպէս յայտնի է, — մեր Ժողովներուն մէջ միշտ ազանցելի փութկոտութեամբ մը օրակարգին վրայ կ'անցնին ու ոչ նուազ ազանցելի եղանակով մը կը յամարին միալ հոն, ճիշտ ինչպէս որ տղայ մը յանկարծ հասակ նետելէ ետքը տարիներով կը մնայ՝ առանց գոնէ մատ մը բարձրանալու։ Ու եթէ երբեք բաղդն ալ ունենան լուծուելու, տրուած որոշումը, — որ բնաւ կտրուկ բան մը չի կրնար ըլլալ, — աւելի խնդիրը կնճռոտեցնելու կը ծառայէ, քան թէ կարգադրելու։

Այդպէս խնդիրը տեղւոյն մէջ մնալով օրէ օր կ'արծարծուի։ Դժգոհները՝ որոնք անարժան ու զեղծումէ չփախչող հովիւներու շրջանին մէջ բնականաբար իրենց շահերը կ'ունենային, նոր հովիւը բերողներուն օձիքը թող չեն տար պոռալով.

—Ո՛ւրտեղէն գտաք բերիք աս մարդը. փո՛րձանք, ուրիշ բան չէ։ Պոլսէն ի վեր երեք կովերս մեռան, երկու հաւերս սատկեցան և արեւ ըսուած բանին երեսը չկրցանք տեսնել։

—Իմին ալ տասը հաւկիթս տարին մուկերը, կ'աւելցնէ երկրորդ մը։

—Անպիտանին գալէն ի վեր զոքանչս ամէն օր կռիւ կ'ընէ հետս, կ'ըսէ երրորդ մը։

Ի զուր հովիւին կուսակից քանի մը մարդիկը իրենց կ'ըսեն թէ նորեկ վարդապետը առջինններուն պէս չի՛ գողնար, չի հայհոյեր, զեղծում չի գործեր, ի զուր անոր արժանիքը երեւան կը հանեն, գովելով անոր եկեղեցասիրութիւնը, անոր դպրոցասիրութիւնը, անոր աղքատասիրութիւնը և հեզ բնաւորութիւնը։ Ոչ ո՛ք կ'ուզէ մտիկ ընել, —չէ՞ մի որ մէկուն երեք կովերը մեռած և երկու հաւերը սատկած էին, չէ՞ մի որ երկրորդին տասը հաւկիթները տարած էին մուկերը, ու վերջապէս չէ՞ մի որ երրորդի մը զոքանչը միշտ կռիւ կը հանէր տանը մէջ, և կամ, չէ՞ մի որ ամէնուն մէկանց կովերը կաթէն կտրած էին։ Ասոնցմէ մեծ տակաւին ի՞նչ յանցանք պիտի գործէր հոգեւոր հովիւը։ Ու կը պնդեն թէ պէտք է անպատճառ հրաժարեցնել զայն, գոնէ իրենց կովերուն, հաւերուն և կամ զոքանչին սիրուն։

Բայց հակառակ այդ ամէնուն, օրին մէկը անա՛նկ կը պատահի որ նոյն ինքն հոգեւոր հովիւին կուսակիցները Թաղ. Խորհրդոյ անդամ կ'ընտրուին։ Եւ ալ կարծեմ հարկ չի մնար ըսելու թէ այդ ընտրութեամբ խնդիրը բոլորովին սուր հանգամանք մը կը ստանայ, կամաց կամաց կատարեալ Բաբելոնի խառնակութեան մը վերածուելու համար։

* * *

Դառնանք մեր պատմութեան, պատմութիւն մը՝ որ ձեզի առիթն ալ պիտի տայ հասկնալու հոգեւոր հովիւին հակառակորդ հանդիսացող մարդոց իրական գոյնը.—

Բարեկենդանի իրիկուն մը կարծեմ, այդ աւելի կամ նուազ շնորհալի մարդոց ամէնէն ազդեցիկը ու միեւնոյն ատեն վարդապետին կուսակից Թաղականութեան ամէնէն աւելի հակառակորդը, որուն անունը տալու պէտք չունիմ, քանի մը ընկերներու կ'առաջարկէ միասին զուարճանալ։

Առաջարկը, մանաւանդ Բարեկենդան օրով, կը գուշակէք անշուշտ թէ փութկոտութեամբ կ'ընդունուի միւսներուն կողմէ։

Բայց ի՞նչ ընել։

Ճաշակի տէր, ու տափակութենէ, պայմանագրականութենէ չախորժող մարդիկ կը մտածեն թէ առանց օրավ զուարճութիւն ըսուածը ո՛չ կոնծելուն մէջ պէտք է գտնել, —գործողութիւն մը՝ որ կատարուած էր արդէն— ո՛չ պարահանդէս երթալուն և ոչ ալ ծպտուած վիճակով մը բարեկամներու այցելութիւն տալուն մէջ։

Ատոնցմէ դուրս ի՞նչ միջոց պիտի կրնային ստեղծել, գոնէ քիչ շատ համով զուարճանալու համար։ Կը մտածեն, կը մտածեն բան մը չեն կրնար գտնել. յետոյ կը խորհին, բայց նորէն անօգուտ, և վերջ ի վերջոյ միտք կը յոգնեցնեն՝ միշտ առանց բան մը կարենալ գտնելու։

Այդ յուսահատ վիճակին մէջ սակայն, արդի Թաղականութեան հակառակորդանձը յանկարծ կը պոռայ թոքերուն բոլոր ույժովը.

—Գտա՛յ, գտա՛յ։

—Ի՞նչ գտար, կը հարցնեն միւսները միաբերան։

—Եկէք եղբայրս կատակի համար պսակենք կնոջ մը հետ. աղուոր խաղ մը կ'ըլլայ ու լաւ մը կը խնդանք։

—Բայց ինչպէս պիտի պսակենք կը հարցնէ ընկերներէն մէկը։

—Տէրտէրը կը կանչենք և չէ՞նք շնորհք պսակի խորհուրդ կատարել կու տանք։

—Շատ աղէկ, բայց մեղք չէ՞ եկեղեցին հետ խաղալը։

—Հոգ ըլլայ դուն ալ, պառաւ կնկան խօսքեր են ատոնք. և յետոյ մենք կատակի համար կ'ընենք կոր, ինչ որ ներելի է միշտ։

—Բաժանման ի՞նչ պիտի ընենք, կ'առարկէ ուրիշ մը։

—Հոգ մի՛ ըներ, անոր ալ հնարը կը գտնենք։ Տէր Եղիան կ'անցնելու ոսկիով մը ամէն բան կը լմննայ։

Իրաւ ալ մարդը կանչել կուտայ յիշեալ շնորհքնակը, աղուորիկ մը կը նովցնէ զայն ու ոսկիին ճաթեն ալ ցուցընելով կը յաջողի ամէն բան կարգադրել։

Կարճ խօսքով, ծանօթ ու բարեկամ մէկուոյ կուգան, և պսակը կը կատարուի «ըստ աւանդութեանց ու ծիսից Հայ. Սուրբ և Առաքելական Եկեղեցւոյ»։

Օ՜ր առանց կ'անցնի, ու լուսնալուն պէս ամէն մարդ կը սկսի քաշքշել ամուսնացողը, պսակին կատակ մը ըլլալը յայտարարելով։ Բայց մարդը հակառակ շատ առաջացած տարիք մը ունենալուն նոր փեսի մը տրամադրութիւնները զգալով իր քով, խնդիրը լուրջ կողմէն կը բռնէ և չուզեր հրաժարիլ իր իրաւունքներէն։

Կ'աշխատին զայն համոզել, բայց ի զուր. ծերուկը չուզեր խօսք մտիկ ընել։

—Մարդ Աստուծոյ, կ'ըսեն իրեն, գոնէ ճերմակ մազերդ ամչցիր. աս տարիքիդ մէջ ինտո՞ր կրնաս կարգուիլ։

—Ձեզի՞ ինչ, կը պատասխանէ մարդուկը, պսակը պսակ է ու կինն ալ իմինս։

—Բայց հայելին նայէ անգամ մը...

—Ան ալ իմ գիտնալու բանս է. հարկաւ...

Ու կնոջ փէշերէն բռնած կ'ուզէ տանիլ զայն իր տունը, ուր կ'ըսեն թէ առագաստի սենեակ մըն ալ յարդարել տուած էր առջի օրուընէ։

Կինը, ինքն ալ ծեր այրի մը և իր ենթադրական ամուսնին մօտաւոր ազգական, իր կարգին գործին կատակ մը ըլլալը կը յայտնէ ու կը խնդրէ վերջ տալ կատակերգութեան մը՝ որ ընտանեկան շրջանակէն դուրս արձագանգ գտնելով կրնար անհաճոյ հետեւանքներ ունենալ։

Բայց ծերուկը չուզեր համոզուիլ, ու կը յամառի իր իրաւունքը պահանջել. — չէ՞ մի որ տէրտէրը պսակած էր զիրենք և թէ կնքահայրն ալ պակաս չէր եղած առջի իրիկունը։

Զերկնցնենք. մէկ կողմէ այդ անդումը և միւս կողմէ ալ խաղը սարքողներուն ծաղրը սա արդիւնքը կ'ունենան որ սուտ պսակին լուրը բովանդակ Բազարճըգի մէջ կը տարածուի. ազգ. պաշտօնական մարմինները իրար կ'անցնին և պարագային տարօրինակութեան հանդէպ կը պարտաւորուին խնդիրը Միլլէթէ տեղեկագրել։ Քանի մը օր ետքը քննիչ յանձնաժողով մը գալով եղելութիւնը կը ստուգէ և պսակին լուծումը կ'որոշուի՝ պայմանաւ որ գաղափարը յղացող խելացին 50 ֆրանք վճարէ... իբր լուծման ծախք։

Չեմ գիտեր թէ այս տեսակ լուծում մը ո՞րչափ արժէք պիտի ունենար Եկեղեցւոյ աչքին, բայց միւս կողմէ կրնամ ձեզ ամէնքդ ապահովցնել թէ 50 ֆրանքը կը վճարուի, և պսակը կը լուծուի։

Հիմայ համոզուեցա՞ք թէ երբեմն պսակ մը կրնայ 50 ֆրանքի գումարով մըն ալ լուծուիլ։

* * *

Սակայն հակառակ բոլոր ասոնց, հաւատացէք որ չպիտի փորձուէի երեւան հանել այս խնդիրը, որ ինքնին բաւական հին է արդէն, եթէ երբեք այդ համբաւաւոր Թաթար-Բազարճըգեան խնդրին ստացած մէկ նոր երեւոյթը այժմէութիւն մը տուած չըլլար անոր։

Ինչպէս կը յիշուի, Պուլկարիոյ Այցելու Հովիւ Պաղճեան վարդապետը, — զոր իր կարգին անշուշտ չէք շփոթեր յիշեալ հոգեւոր Հովիւին հետ, — վերջերս Բազարճըգ գնաց՝ խնդիրը կարգադրելու մտքով, և հոն յայտնի կողմնակցութիւն մը ցոյց տուաւ ճիշտ այն մարդոց՝ որոնք ժամանակաւ այդ պսակի խեղկատակութիւնը յօրինած ու ներկայացուցած էին։

Արդ, խնդիրը է գիտնալ թէ Պաղճեան վարդապետ իր այդ ընթացքով հօ՞տը հովուած եղաւ, թէ ուզեց ըսել որ նոյն իսկ եկեղեցւոյ ամէնէն նուիրական աւանդութիւններուն հետ խաղալով մարդ միշտ չի դադրիր ուղիղ ու յարգուած մնալէ, մանաւանդ երբ 50 հատիկ ալ ֆրանք կու տայ իբր միասուց հատուցում։

Այս երկու ենթադրութիւններէն ո՞րն է ճշմարիտը։

Իմ մասիս, շիտակը կը քաշուիմ կարծիքս յայտնելէ ու կը թողում որ դուք ձեր ուզած կերպով դատէք խնդիրը։

Աղէկն ալ աս է կարծեմ, չէ՞։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ՄԱՄՈՒՐԵԱՆԻ ՄԱՀԸ

Ստորեւ կը հրատարակենք այն գեղեցիկ դամբանականը՝ զոր մեր Իզմիրի համակրելի աշխատակիցը, Ռուբէն Որբերեան՝ արտասանած է Մամուրեանի յուղարկաւորութեան առթիւ։

* * *

Այս սեւապատ դագաղը, եկեղեցիի խնկաբոյր այլ տխրամած մթնոլորտը, ու վերջապէս անմռունչ տխրութիւնը, որ հազիւ երբեմն հեծկլտանքներով, այլ միշտ առատահոս ու անդադրում արցունքներով երեւան կուգայ, դեռ չեմ ուզեր՝ չեմ կրնար հաւատալ անոնց և ոչ մէկին, որոնք երազային աշխարհի մը տարօրինակ զառանցանքը ըլլալ կը թուին, ու կը կարծեմ թէ հաւաքուած ենք ամէնքս վերստին Ս. Հռիփսիմեանի սրահը, ալեւոր գրագէտին, բազմարդիւն ուսուցչին, իր ցեղին համար քրտնող ու տքնող մշակին մէկ նոր յոբելեանը, մէկ նոր աստուածացումը տօնելու, բովանդակ ազգին ծափերուն միջեւ։ Ո՜հ, բարեկամի՞դ, մէկ անծանօթ գաւառի հեռաւոր զաւկի՞ն պիտի վիճակի եղեր ողջերթը հեծկլտալ սգաւոր դագաղիդ, իմ Մամուրեան...։

Տարի մը ու փառաշար աշնան օրեր նոր անցան այն անմահութեան անմոռանալի օրէն ի վեր։ Ակնթարթի տեւողութիւն մը հազիւ կը թուի այն, երբ յիսուն տարիներու մաշեցնող սպառող աշխատութիւններուն տակ դեռ անխոնջ ու անկնճիռ իր ճակտին՝ անմահութեան համեստ դափնին կը բոլորէինք. ու մենք՝ ծերուկ դարուն արգանդին ազգային զաւակները, հաւաքուած իր շուրջը իր որոտագին ձայնին կ'ունկնդրէինք, որ կարծես զգալով իր մօտակայ լռութիւնը, իր կեանքն ու աշխատութիւնը, իր յարատեւ, աննկուն և անընկճելի նկարագիրը կտակ կը թողուր մեզի։ Իր ձայնը միւս աշխարհի անդունդներէն կը հնչէր կարծես։ Եւ արդէն քանի մը տարիներէ ի վեր այս աշխարհէն չէր, հիւրի մը պէս, կամ յետամնաց անցորդի մը պէս կը շրջէր ու մենք կը կարծէինք թէ շատ տարիներ ունի տակաւին անցընելու մեզի հետ։

Պատրանքը աւելի սոսկալի պիտի ըլլայ զինքը սիրողներուն, իր բարեկամներուն համար, որոնք այսօր զինքը հողին պիտի յանձնեն, ու վաղը, միւս օր, գալ տարի, ու միւս տարի դեռ պիտի կարծեն տեսնել զինքը գլխիկոր, փաթթուած իր հաստ վերարկուին մէջ, պիտի կարծեն լսել իր ձայնը, մտերմական ու սրամիտ ասուլիսներ շողացնելով, պիտի մտածեն հանդիպիլ իր Գրչին, միշտ երիտասարդ, ուժեղ ու հզօր, և այդ ամէնը, ափսո՛ս, ցաւագին պատրանքներ պիտի ըլլան միայն։

Ըսի թէ քանի տարիներէ ի վեր յետամնաց հիւրի մը պէս կը շրջէր մեզի հետ։ Մի՛ զարմանաք ըսածիս, գոնէ տարօրինակ պիտի չթուի ըսածս անոնց, որ տեսան տարաբաղդ ծերունին իր վաղամեռիկ Վահէին գերեզմանին վրայ, զաւկին մարմինը գրկած՝ ու լեցուն իր ըսածները հոն, «Երթաս բարով, Վահէ՛ս՝ շուտով պիտի գամ քեզի միանալ»։ Իր խօսքը կը պահէ այսօր Մամուրեան, կ'երթայ հոն գրկել իր սիրասուն Վահէն։ Այն ատեն իսկ կ'երթար, եթէ չունենար հոս երկրորդ սրտի հատոր մը, կամ մանաւանդ եթէ զինքը հոս մնալու ստիպող չունենար այն տարաբաղդ ու վշտահար հրեշտակը, խեղճ տիկին Մամուրեանը, որ երեսուն և հինգ տարի ամբողջ պահապան հոգին եղած էր և որուն վիճակը այս րոպէին ամէնքը, ամէ՛նքը կը լացնէ իրեն հետ։ Ու մահը արհամարհելու համար, ծիծաղելու համար վրան, թոյլ տուէք որ այս մէկ երկու բառով ակնարկ մը նետեմ այն աստուածային, գերմարդկային սիրոյն վրայ որով սփոփուեցաւ, որով զօրացաւ, ու շողաց բովանդակ կեանքը Մամուրեան ընտանիքին։ Հին անբիծ դարերու արժանի հովուերգութիւն մըն էր այն, առանց անոր, Մամուրեան զօրեղ երգիծաբան մը, ահեղ հեգնող մը պիտի ըլլար դուցէ։ Այդ պաշտելի սէրը յղկեց քննադատի տաղանդը, որ պահ մը կ'ահաբեկէր ամբողջ իր հակառակորդները։ Մարդկային սխալական ու վաղանցուկ յուզումներու մէջ, այդ ձայնը կը բարձրացնէր զՄամուրեան երկրաքարշ իրականութիւններէ վեր, ու իրեն կուտար իրաւամբ այն բարձրագոյն տեղը՝ որուն ակնդէտ դեռ տարի մը առաջ ծափահարեց ամբողջ ազգը։ Մահը, որ այսօր կը կարծէ բաժնել այդ երկու էակները, կը վրիպի իր հարուածին մէջ. Տիկին Մամուրեան կը մեկնէր այսօր անշուշտ ինքն ալ, եթէ տակաւին իր հրեշտակի ու մօր կրկին խնամքներուն պէտք ունեցող զաւակ մը չունենար, վշտահար Հրանտը, որ իր հօր վերջին կամքով, ինքզինքը գրականութեան, ժողովուրդին համար ապրելու փշալից ուղիին ծայրը կը գտնէ այսօր։

Անցողակի՝ յոբելեանը յիշեցի։ Ատիկա մեծ մարդուն կեանքին վերջին ցոլքը եղաւ։ Անկէ վերջը Մամուրեանի ստրիւը, մեկնելու մօտ ուղեւորի մը հրաժեշտի պտոյտին նմանեցաւ, իր բարեկամներուն քով։ Անկէ վերջը ամփոփուեցաւ Մամուրեան, ու եթէ մարդկային թշուառութիւններ շարունակ արցունքի կաթիլ մը կը կախէին իր յաւէտ տամուկ ու խոնաւ արտեւանունքէն, ինք օրէ օր աւելի կը վերանար աշխարհէն, ու կը մօտենար Աստուծոյ, և յաւիտենական ճշմարտութեանց քով կը տաքցնէր իր ցաւագին ու վշտահար հոգին։ Վահէն օղակ մը կ'ըլլար Անհուն Աստուծոյ ու մեծ հոգիի մը միջեւ։ Իր վերջին գործը կրօնքի և հաւատքի անուշութիւններով զեղուն թարգմանութիւն մը կ'ըլլար, զոր դողդոջ այլ տակաւին ամուր գրչով, կը նուիրէր իր քառասուն տարիներու անմոռանալի բարեկամին, իր իսկ բառերով Մելքիսեդեկ Սրբազանին, ու կ'ըսէր անոր, թէ «Սրբազան, ձեր դէմքը տեսնելով, ձեր սիրտը ճանչնալով, զիս մօտեցած կը զգամ Աստուծոյ։» Վշտահար Սրբազանը հոս անշուշտ մայթիդ առջեւ է ահաւասիկ, գլխիկոր և արտասուաթոր, պահ մը վեր առ գլուխդ և ըսէ՛ մեզի թէ արդեօք անդրաշխարհի անծանօթ ափունքին մէջ հանդիպեցա՞ր Աստուծոյ, ո՛ Մամուրեան։ Մահէն քանի մը օր առաջ իր հին պայքարներուն ընկերակից մտերիմը, Զիլինկիրեան երբ կը մօտենար հիւանդի անկողնին, «քեզ տեսնելով աչքերս վե՛ր կը նային» կ'ըսէր Մամուրեան։ Այդ վերը, մեզի՝ նորերուս համար այնքան մշուշապատ երբեմն, կը բացուէր Մամուրեանի աչքին և հոն իր հրեշտակ Վահէն կ'ընդնշմարէր լուսափառ իբրեւ հրեշտակ։ Մահն ալ վսեմ եղաւ Մամուրեանին։ Մինչեւ վերջին օրը պահեց իր ամբողջ կարողութիւնները, ճանչցաւ իր սիրելիները մէկիկ մէկիկ, ամէնուն մէյմէկ խօսք ըսաւ հրաժեշտի և օրհնութեան։ Կրօնքի մխիթարութիւնը վայելելէ յետոյ վերջին րոպէին երիցս իր հրեշտակը կանչեց, ու Մարիամ եկաւ իր ահռելի պարտականութիւնը կատարել, փակելով Ծերունի արծիւին աչքերը։ Հանգիստ քնացաւ, անմահութեան արշալոյսին մէջ արթննալու համար կարծես, մինչեւ վիշտը արձանի կը փոխարկէր հոս՝ իր ընկերուհին՝ զաւակը ու վշտահար հարսը, որ երկու տարուան մէջ այս երկրորդ անգամ կ'արտասուէ ցաւագին։

Ինչ որ մխիթարանք մըն է իրեններուն, և ինչ որ իրաւամբ «դարհուրելի մխիթարութիւն» կը կոչէր Զիլինկիրեան, սա էր թէ Մամուրեանի տեղը պարապ կը մնայ։ Անցնող դարը նախանձոտ էր. իր մեծագոյն զաւակը առաւ ու հետը տարաւ։ Մենք հինին ազգային զաւակները պէտք ունէինք տակաւին բարձր, իտէալական ներշնչումներու։ Ո՞վ պիտի ըլլայ մեզի Մենտոր և ուղեցոյց։

Բաղդին ահռելի մէկ կատակովը, իր մեկնելէն ետք ողջ կը մնայ Մամուրեանի ծերուկ, հարիւրամեայ մայրը։ Այս է եղեր ճակատագիրը։ Այդ խեղճ կինը դեռ զաւակին մահուան համար արցունք ալ պիտի թափէ եղեր մարած աչքերէն։

Կը շուարիմ և ասկէ վերջ կը զգամ թէ ըսելիքներս անկապ հառաչներով լեցուն խօսքեր պիտի ըլլան։ Երթաս բարո՛վ Մամուրեան։ Վերջին օրերուդ երջանիկ եղար գոնէ սիրելիներուդ բազուկներուն մէջ, ու եթէ հիմա կրնաս դիտել վերէն զմեզ, եթէ կրնաս տեսնել մեր անհուն վիշտը, ըսէ քու բարեկամ Աստուծոյդ որ մեզի ալ տայ հաւատքի սպեղանին։ Դուն պարտքդ կատարեցի՛ր, գրականութեան ալեւոր մշակ, բայց գոնէ գրիչդ, անմահ գրիչդ, հոս թողէիր, ո՜ Մամուրեան։

Ռ. ՈՐԲԵՐԵԱՆ

—)(91)(—

ԺՈՐԺ ՓՐԱՏԵԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԼՈՒՏԱՍԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԿՈՅՍԸ

Դ.

—Ա՜հ, յարեց ինքնիրեն, ակռաները կրճտելով, այդ մարդուն պատկերը միշտ պիտի հալածէ՞ զիս։ Իմ ոտքերուս առջեւ ունենալ և չարչարել անոր սիրած կինը, կաթիլ կաթիլ վազցնել անոր արիւնը, ի՜նչ սփոփիչ վրէժխնդրութիւն մը պիտի ըլլայ ինծի համար։

Սըր Ճօ նշմարած էր Կրասի մտատանջութիւնը ու ինքն ալ ճամբուն վրայ խռնուող բազմութեան մէջ մէկը կը փնտռէ աչքով։ Զգուշաւորութեամբ ձեռքով խորհրդաւոր նշան մը կ'ընէ իր բարեկամ Հաիմին, հասկցնելով թէ կ'ուզէ իրեն հետ տեսակցիլ յետոյ. Հաիմ ալ միեւնոյն կերպով պատասխան կուտայ։

Կառքը կառավարչական ապարանքին առջեւ կը հասնի, որ արմաւեններու ծառուղիի մը վրայ կը գտնուի և գեղեցիկ ու փառաւոր շէնք մըն է, Գանգէսի եզերքը հաստատուած։ Ապարանքին դուռները բացուելով կառքը ներս կը մտնէ հանդիսաւորապէս։ Անգլիացի և բնիկ սենեկապանուհիներ կը դիմաւորեն իրենց նոր տիրուհին և իրենց ծառայութիւնը կը մատուցանեն, բայց Կրաս ամէնքն ալ կը ճամբէ ըսելով թէ կ'ուզէ առանձին մնալ պահ մը։ Սըր Ճօ սակայն կը մօտենայ Կրասի և կ'ըսէ մեղմ ձայնով.

—Կրա՛ս, եթէ լոգանք մը առնէք, յոգնութիւնիդ շուտով կ'անցնի, թէեւ ձեր ջիղերը զօրաւոր են ու ամէն յոգնութեանց կը դիմանան։

—Մեծարանքները մէկդի թողլով՝ պարզապէս յայտնեցէք ձեր միտքը։

—Սա ըսել կ'ուզեմ թէ կառքին մէջ գտնուած ատենիդ մտատանջ, խռոված տեսայ ձեզ։ Եւ որովհետեւ իմ ամենաջերմ փափագս է ձեր խղճերուն գոհացում տալու աշխատիլ, ուստի խորհեցայ թէ չպիտի բարկանայիք եթէ առաջարկէի ձեզ պզտիկ տեսակցութիւն մը ունենալ սա բարեմիտ Հաիմին հետ։

—Բայց հիանալի մարդ էք դուք, պատասխանեց Կրաս. ինչպէս լաւ կը գուշակէք ձեր դիմացինին միտքը։

—Ձեր գովեստները աւելորդ են, ես իմ պարտքս միայն կը կատարեմ։ Ճամբորդութեան միջոցին մեծ բերկրանք մը զգացի, ձեր տարած ճշմարիտ յաղթանակին համար։

—Դուք իմ լաւ բարեկամս էք Ճօ, և գիտէք թէ ի՛նչ գորովով ու անձնուիրութեամբ պիտի վարձատրեմ ձեր գնահատելի ծառայութիւնները։

Մինչ Կրաս այս վերջին խօսքերը կ'արտասանէր, տարփանքի կատաղի շող մը փայլեցաւ Ճօի աչքերուն մէջ։ Կրաս սիրոյ դրախտին հեռանկարը գծած էր Ճօի առջեւ։

—Հիմա այդ Հնդիկը ինծի պիտի ներկայացնէք, այնպէս չէ՞։

—Այո՛, տիկին Կրաս, կառախումբէն վար իջած ատեն անոր հետ ժամադրութիւն մը որոշեցի՝ ձեզի հետ տեսակցելու համար։

—Բայց ո՞ւր։ Չեմ յուսար թէ հոս իմ սենեակս գայ։

—Ոչ, հարկ եղած կարգադրութիւնները ըրած եմ, հոգ մի ընէք։ Ձեզի յատկացուած յարկին ծայրը զարդախուց մը կը գտնուի, որ լոգանքի ընդարձակ սրահի մը վրայ կը նայի. անոր մէջ կը գտնուի քարէ դուռ մը, որ պատին հետ կը շփոթուի գրեթէ. կը բաւէ մեղմօրէն հրել զայն, որպէս զի իր ծխնիներուն վրայ բացուի։ Ձեր առջեւ պիտի գտնէք երկար ճեմելիք մը, սիւներով և արմաւեններով զարդարուած անհուն պարտէզ մը։ Պարտէզին ծայրը կը գտնուի վարդագոյն մարմարէ շէնք մը, ուր ձեզի պիտի սպասէ Հնդիկը։

—Իսկ դո՞ւք։

—Ես, եթէ երբեք կը թոյլատրէք, ապարանքին սրահներէն ու պարտէզներէն անցնելով՝ ձեզի պիտի միանամ։ Իրաւ որ հետաքրքիր եմ Հնդիկին բացատրութիւնները լսելու։

Դ.

Կրաս Ճօ Էլըրթընէ բաժնուելէ յետոյ պաղ ջուրի լոգանք մը կ'առնէ ընդարձակ լոգարանին մէջ, իր յոգնած ջիղերը հանդարտեցնելու համար սառուցիկ ջուրին բարերար ազդեցութեան տակ։ Նաբատ կինը բնաւ չի խորհիր իր գլխին հրապոյրներուն ու անհամար շնորհներուն վրայ, զոր այնքան եռանդով կ'երգեն Արեւելքի բանաստեղծները։ Իր կատարեալ, անբաղդատելի գեղեցկութիւնը իրեն համար նշանակութիւն չունի. միակ մտածում մը անոր միտքը պաշարած է. Ռաուլի պատկերը իր խռովիչ հրապոյրով միշտ աչքերուն առջեւ կ'արձանանայ։ Իր թեւերուն մէջ ունենալ կ'ուզէ, բայց ինքն ալ չի գիտէ թէ ի՛նչ զգացումներէ դրդուած, համբոյրներով ու գգուանքներով ծածկելո՞ւ, թէ իր ակռաներով պատառելու համար զայն։ Այդ ամէնուն մէջ միակ բան մը զինքը կ'ուրախացնէ. յաջողած է Ռաուլը բաժնել Նիրամայէն, աջակցութեամբ Հաիմ Տօբանիի։

(Շարունակելի)

Քաղաքական Լուրեր

ՎԻՔԹՈՐԻԱՅԻ ԿԵԱՆՔԷՆ

Վիքթորիա թագուհիին անձնական հարըստութիւնը.— Տանելեան մանրադէպեր.— Մայր ու աղջիկ.—Կիրակի օրուան հանգիստը.—Հեռաձայնի առաջին փորձը։

Երբ Վիքթորիա Թագուհին գահ բարձրացաւ 50,000 անգլ. ոսկիի պարտք ժառանգած էր իր հօրմէն՝ Քէնդի դուքսէն։ Վիքթորիա ոչ միայն այդ պարտքը վճարեց իր անձնական գանձէն, այլև Անգլիոյ ամէնէն հարուստ կալուածատէրներէն մէկը եղաւ։ Բացի Օզպըրնի Պալմորալի, Ապէրկէլտի, Սանտրինկհէմի, Քլէրմոնդի, Ֆրոկմորի, Ֆէրնպորունի դղեակներէն՝ ընդարձակ հողային կալուածներ ունէր։ Թագուհին իր գործերուն այնքան հոգ կը տանէր որ իր ագարակի վարձակալներուն մէջ չկար մէկը որուն անունը, տարիքը, ծննդեան տեղը, տղոց թիւը, վերջապէս անոր ընտանիքին ամբողջ պատմութիւնը չգիտնար։ Իր քով ծառայելէ դադրած անձերէն կը պահանջէր որ նամակ գրեն իրեն, որուն կը պատասխանէր իր քարտուղարին միջոցաւ։ Ոչ ոք կրնայ ըսել գէթ մօտաւոր հաշուով մը թէ Վիքթորիայի հարստութիւնը որքան գումարի կը հասնի։ Վիքթորիայի մանկութենէն սկսեալ, Քէնդի դքսուհին, իր մայրը որ դրամի նեղութիւն շատ քաշած էր, իր աղջկան սորվեցուցած էր դրամին արժէքը։ Կը պատմուի թէ շատ անգամ Վիքթորիա՝ իշխանուհի եղած ատեն՝ իր մօրը հետ գոհարավաճառի մը խանութ կը մտնէր, իրեն կամ բարեկամուհիի մը համար դիւրամատչելի գնով գոհարեղէն մը գնելու համար. բայց ամէն անգամուն ալ մայրը կ՚առարկէր թէ դրամ չկար վրան և թէ չէր ուզեր ապառիկ գնել։ Վիքթորիայի սիրտը յաճախ կը կոտրէր այս դրամական անձկութեան պատճառաւ։ Անգամ մը Կալլէսի իշխանին անդրանիկ զաւակը՝ Ալպէրթ-Վիքթոր իշխանը, որ մեռած է ասկէ առաջ, իր մեծ մօրմէն անգլ. ոսկի մը փոխ ուզած էր, գրաւի մը համար ունեցած պարտքը վճարելու համար։ Վիքթորիա Թագուհին իր թոռան մերժողական պատասխան տուաւ նամակով մը, որուն մէջ կը պախարակէր նաև գրաւ բռնելուն անբարոյական հանգամանքը, մանաւանդ երբ դրամ ալ չունէր իր քովը։ Այդ խրատներէն օգուտ մը քաղե՞ց Թագուհիին թոռը։ Ընդհակառակը իբր գործնական մարդ, երիտասարդ իշխանը իր մեծ մօրը ինքնագիր նամակը երեք ոսկիի ծախեց, որուն մէկը պարտքին վճարեց և միւս երկուքն ալ գրպանեց, միևնոյն ատեն մեծ մօրը հաղորդելով իր շահաբեր գործը։

—Օր մը երբ Վիքթորիա իշխանուհին դաշնակի դաս կ՚առնէր, սրտնեղած հարցուց թէ իշխանավայել միջոց մը չկա՞ր առանց աշխատութեան, առանց յոգնութեան շուտով մը սորվելու նուագածութիւնը։

—Ոչ, իշխանուհի պատասխանեց դաշնակի ուսուցչուհին. պէտք է աշխատիլ և ուսումնասիրել։

—Ահաւասիկ իշխանավայել ճամբան, մինչև որ չիմանամ դաս չպիտի առնեմ։

Եւ յանկարծ դաշնակը գոցելով բանալին գրպանը դրաւ։ Աւելորդ է ըսել թէ այդ սիրուն խաղը ընելէ քիչ յետոյ ինքն իսկ բացաւ դաշնակը ու շարունակեց դասը։

—Վիքթորիա Թագուհին գահ բարձրանալուն պէս իր երկրին գործերուն նուիրեց ինքզինքը։ Ժամը ութին անկողնէն կ՚ելլէր և շատ քիչ կը զբաղէր իր արդուզարդով. անմիջապէս գործի կը ձեռնարկէր, պաշտօնական հեռագիրները կը կարդար ու կը ստորագրէր։ Ժամը տասնին քառորդ մնացած կը նախաճաշէր. կէս օրին նախարարներուն հետ կը խորհրդակցէր պետական գործերու վրայ։ Կը հաւաստուի թէ Թագուհին երբեք իր ստորագրութիւնը չէր դնէր ո և է պաշտօնագրի մը տակ, առանց զայն կարդացած ըլլալու խղճմտօրէն։ Նախարարաց Խորհուրդի նիստէն յետոյ հետիոտն կամ ձիով պտոյտ կը կատարէր։ Թագուհիին մայրը՝ Քէնդի դքսուհին թէ նախաճաշի և թէ ճաշի կը հրաւիրուէր միշտ։ Մայր ու աղջիկ միշտ էդիքէթով կը վարուէին իրարու հետ։ Քէնդի դքսուհին կ՚ուզէր որ զինքը չամբաստանեն թէ իր աղջկան վրայ ազդեցութեան կը բանեցնէ։

—Վիքթորիա Թագուհին կիրակի օրը սուրբ պահելու մասին շատ բծախնդիր էր։ Հետաքրքրաշարժ մանրադէպ մը կը պատմուի այդ մասին։ Շաբաթ գիշեր մը ուշ ատեն, նախարարներէն մէկը Ուինտսոր երթալով կ՚ըսէ Թագուհիին.

— Ամենակարևոր պաշտօնագիրներ բերած եմ և կը խնդրեմ Ձեր Վեհափառութենէն որ վաղը առտու մանրամասնօրէն քննէք զանոնք։

—Վաղը առտո՞ւ մի, պատասխանեց Թագուհին, բայց վաղը կիրակի է՛, միլո՛րտ։

—Գիտեմ, Վեհափառ Թագուհի, բայց պետական գործերը ստիպողական են և ո՛ և է յապաղում չեն կրնար կրել։

Յաջորդ առտուն, Թագուհին, նախարարը և բոլոր արքունիքը եկեղեցի գացին։ Քարոզիչը սա բնաբանով խօսեցաւ. «Անկլիքան քրիստոնէային կիրակին և իր պարտականութիւնները։» Պատարագէն յետոյ Թագուհին հարցուց նախարարին։

—Միլո՛րտ ինչպէս գտաք քարոզը։

—Շատ գեղեցիկ, շատ գեղեցիկ, Վեհափառ Տէր։

—Շատ լաւ, պատասխանեց Թագուհին. ձեզմէ չեմ պահեր թէ երէկ իրիկուն քարոզչին զրկեցի բնագիրը այն քարոզին, զոր այնքան պերճախօս կերպով արտասանեց. կը յուսամ թէ այդ քարոզը ամենուս ալ բարիք պիտի պատճառէ։

Տէրութեան գործերուն վրայ չխօսուեցաւ բնաւ ամբողջ օրը։ Բայց երբ Թագուհին իրիկուան նախարարէն կը բաժնուէր, ըսաւ.

—Վաղը առտու, Միլորտ ժամը եօթին, եթէ կուզէք, ձեր պաշտօնագիրներով պիտի զբաղիմ։

—Նշանաւոր անգլիացի ելեկտրագէտ Պ. Բրիս բաւական ծաղրաշարժ դէպք մը կը պատմէ։ Երբ հեռաձայնի գիւտը նոր եղած էր տակաւին, Պ. Բրիս Օզպըրնը, Բորթսմաութը և Լոնտոնը իրարու հետ յարաբերութեան մէջ դրաւ։ Այնպէս մը կարգադրուած էր որ հեռաձայնին մէկ ծայրը նուագախումբ մը գտնուած էր, որ Աստուած պահէ թագուհին ազգային երգը կը հնչեցնէր։ Դժբախտաբար, Թագուհին այնքան ուշ պալատ հասաւ որ նուագախումբը մեկնած էր. բայց Պ. Բրիս իսկոյն գաղափար մը յղացաւ, ինք անցաւ գործիքին գլուխը և խողովակին մէջ սկսաւ երգել «Աստուած պահէ թագուհին։» Քիչ յետոյ յաղթական Պ. Բրիս Թագուհիին մօտ երթալով հարցուց թէ երգած եղանակը ճանչցած էր։

—Այո՛, ազգային երգն էր, բայց էշու մը կողմէ երգուած...

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

Յուղարկաւորութեան պաշտօնական ծրագիրը.—Մեծ թափորը.—Օտար վեհապետներ և իրենց ներկայացուցիչները.— Սպանիական մարտանաւ մը.— Մատուռին պատկերը.—Սուգին տեւողութիւնը.—Վատիկանը.—Լորտ Սոլզպըրի։

Լոնտոն, 28 յուն.—Վիքթորիա Թագուհիին յուղարկաւորութեան պաշտօնական ծրագիրը, երկար վարանումներէ ետքը, վերջապէս աւարտեցաւ։ Ահաւասիկ անոր ընդհանուր գիծերը.—Ուրբաթ կէս օրէն երեք ժամ ետքը Սբիթհէտի մէջ պիտի կատարուի նաւային մեծ հանդէսը։ Բրիտանական 28 զրահաւորներ, ամբողջ թորփիլանաւերը, գերման նաւաբաժինը և ֆրանսական, ռուսական ու իտալական մարտանաւերը Քոուիսի և Սբիթհէտի մէջ երկու կարգի վրայ պիտի կենան՝ 16 քիլոմէթր երկայնութեամբ գիծ մը վըրայ։ Հիւսիսային գիծին վրայ միայն անգլիական մարտանաւերը պիտի կենան. իսկ հարաւայինին կէսին վրայ անգլիական և միւս կէսին վրայ ալ օտար մարտանաւերը պիտի շարուին։ Այդ փառայեղ անցքին մէջէն պիտի անցնի յուղարկաւորութեան թափորը որուն պիտի առաջնորդէ ծովային նախարարութեան զբօսանաւը, ուր պիտի գտնուին ծովային նախարարը՝ իր բոլոր բարձրաստիճան պաշտօնատարներով։ Յետոյ պիտի գայ Ալպէրթա զբօսանաւը որ պիտի տանի Թագուհիին դագաղը։ Ալպէրթաի մէջ պիտի գտնուին Էտուարտ Թագաւորը, Քորնուայլի ու Եորքի դուքսերը, Քոննոթի դուքսը, Վիլհէլմ կայսրը ու գահաժառանգը և Հէսի մեծ դուքսը, Պելճիքայի, Յունաստանի ու Փորթուկալի Թագաւորները, Ռուսիոյ գահաժառանգը ու Սերկիոս մեծ դուքսը, Աոսթէի դուքսը, Տանիմարքայի իշխանը և Անգլիոյ արքայական գերդաստանին բոլոր անդամները։ Ալպէրթաի պիտի հետեւին Վիքթորիա ենտ Ալպերթ և Հոէնձոլըրն զբօսանաւերը. Անգլիոյ Ալեքսանդրա Թագուհին և արքայական գերդաստանին բոլոր իշխանուհիները պիտի գտնուին Վիքթորիա ենտ Ալպերթ զբօսանաւին մէջ։ Երկրորդ կարգի իշխանները և օտար տէրութեանց պատուիրակները պիտի գտնուին Հոէնձոլըրնի մէջ։ Նաւային թափորը շատ ծանր պիտի յառաջանայ՝ այսինքն Քոուիսէն մինչև Բորթսմաութ երկու ժամ պիտի տևէ, որով արևը մարը մտնելէն վերջը միայն Ալպէրթա երկաթ պիտի նետէ Բորթսմաութի նաւահանգստին մէջ։ Ներկայ բոլոր մարտանաւերը փոխնիփոխ թնդանօթ պիտի արձակեն ամէն վայրկեան։ Դագաղը ամբողջ գիշերը Ալպէրթայի մէջ պիտի մնայ և թորփիլանաւերը պահակի պաշտօն պիտի կատարեն։ Շաբաթ առտու, արևածագին, Ալպէրթա ցամաքին պիտի մօտենայ և դագաղը պիտի դրուի մասնաւոր կառախումբի մը վրայ որ Լոնտոն պիտի տանի զայն։ Այդ կառախումբը որ տասնըմէկ վակոններէ պիտի բաղկանայ, պիտի տանի նաեւ զբօսանաւերուն մէջ գտնուողները։ Կառախումբը տանելիք երկու վայրաշարժերը սև ներկուած պիտի ըլլան և սուգի նշաններով ծածկուած։ Վիքթորիա կայարանն ալ ամբողջովին, ինչպէս նաև ապակիները, պատերը և սալայատակը սև կերպասներով պիտի ծածկուին։ Էտուարտ Է. Թագաւորը և հետևորդները երբ կայարան հասնին, պիտի ընդունուին Բորթլէնտի դուքսին, պատերազմական նախարար Պ. Պրոտրիքի և Լորտ Ռոպէրթսի կողմէ։ Թափորը անմիջապէս պիտի կազմուի։ Էտուարտ Թագաւորը, Գերմանիոյ կայսրը, միւս վեհապետները և վեհապետներու ներկայացուցիչները ձի հեծած պիտի հետևին թնդանօթի այն սայլին՝ որուն վրայ պիտի դրուի դագաղը։ Վիքթորիա Թագուհիին յոբելեանէն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով Լոնտոնի փողոցներուն մէջ պիտի տեսնուի վեհապետներու պատկառելի թափոր մը։ Անգլիոյ նախարարները, Խորհրդարանին անդամները, պետական անձնաւորութիւնները նոյնպէս պիտի հետևին վեհապետական թափորին։ Քսան հազար զինուորներ և Լոնտոնի ամբողջ ոստիկանութիւնը երկու կարգի վրայ պիտի կենան Վիքթորիա կայարանէն մինչեւ Բէտինկթընի կայարանը տանող ճամբուն վրայ։ Թափորին անցքը երկու ժամ պիտի տևէ։ Ուրիշ մասնաւոր կառախումբ մը կէսօրին Ուինտսորի կայարանը պիտի տանի Թագուհիին մարմինը։ Ինչպէս ծանուցուեցաւ, Ս. Գէորգի մատուռին մէջ կրօնական արարողութիւններ պիտի կատարուին և հոն հազար հոգիի չափ հազիւ պիտի կրնան ընդունուիլ։ Քէնթըրպըրիի արքեպիսկոպոսը՝ շրջապատուած Եորքի արքեպիսկոպոսէն և Ուինչեսթըրի եպիսկոպոսէն՝ պատարագ պիտի մատուցանէ։ Մաղթեպատակները Ալպէրթ մատուռին մէջ պիտի դրուին։ Ս. Գէորգի մատուռին մէջ եկեղեցական արարողութիւնները աւարտելուն պէս, Վիքթորիա Թագուհիին մարմինը պիտի փոխադրուի Ֆրոկմորի դամբարանը. իսկ արքայական գերեզմանին մէջ ամփոփումը յետոյ պիտի կատարուի։ Կ՚ենթադրուի թէ կէս օրէն երկու ժամ ետքը բոլոր արարողութիւնները աւարտած պիտի ըլլան։

—Ահաւասիկ պաշտօնական ցուցակը այն օտար վեհապետներուն ու իշխաններուն և պատուիրակութիւններուն որոնք Լոնտոն կը սպասուին։

Գերմանիա.—Հայնրիք իշխանը, Պաւիէրայի Արնուլտ իշխանը, Հէսի մեծ դուքսը և Սաքս-Մայնինկէնի գահաժառանգ իշխանը։ Ռուսիա.— Զարեւիչը ու Սերկիոս մեծ դուքսը։ Իտալիա.— Գահաժառանգ Աոսթէի դուքսը։ Աւստրիա-Հունգարիա.—Գահաժառանգ Ֆրանց Ֆէրտինանտ արքիդուքսը։ Պելճիքա.— Թագաւորը՝ անձամբ։ Փորթուկալ.— Թագաւորը՝ անձամբ։ Յունաստան.—Թագաւորը՝ անձամբ։ Շուէտ-Նորվեկիա.— Գահաժառանգ իշխանը։ Եգիպտոս.— Խտիւին եղբայրը Մուհամմէտ Ալի փաշա և Մուհամմէտ Իպրահիմ փաշա։ Սպանիա.— Մանտասի դուքսը։ Տանիմարքա.—Գահաժառանգ իշխանը։ Ֆրանսա.— Դիւք-ծովակալ Պիէնէմէ և զօրավար Ժիւպոա։ Հոլանտա.—Սենեկապետ Պարոն Վան Հարտէնպրուք ու Պարոն Վան Թուէյլ Վան Սէյրովսքէրքըն։ Մայր Թագուհին մասնաւոր ներկայացուցիչ Մոնսոյի կոմսը և Ռանիցի ասպետը։

Մատրիտ.—Սպանիոյ խնամակալ Թագուհին և նախարարապետ Սագաստա զօրավարը որոշեցին Քարլոս Ե. յածանաւը Քոուիս զրկել՝ մասնակցելու Սբիթհէտի նաւային հանդէսին։

Փարիզ.— Էտուարտ Թագաւորը Ֆրանսացի նկարիչ Պ. Ֆուէնթէի յանձնեց պատրաստել նկարը այն սրահին որ մատուռի վերածուած է, և ուր դրուած է Վիքթորիա Թագուհիին մարմինը։ Պէաթրիս և Քրիսթիան իշխանուհիներն ալ միևնոյն նկարը ուզած են Ֆրանսացի նկարիչէն։

Լոնտոն.— Անգլիական կերպասի վաճառականները աղերսագիր մը կը պատրաստեն՝ խնդրելու համար որ Վիքթորիա Թագուհիին մահուան առթիւ հրամայուած սուգին տեւողութեանը վրայ մեծ զեղչ մը ըլլայ։

—Պաշտօնաթերթը կը ծանուցանէ թէ հանրային մեծ սուգը մարտ 6ին պիտի դադրի և կէս սուգն ալ ապրիլ 17ին։

Հռոմ.— Վիքթորիա Թագուհիին յուղարկաւորութեանը առթիւ Վատիկան որոշեց չշեղիլ իր աւանդական սովորութիւններէն։ Հետևաբար պաշտօնական ներկայացուցիչ պիտի չղրկէ յուղարկաւորութեան հանդէսին. միայն Էտուարտ Է. Թագաւորին թագադրութեանը առթիւ պատուիրակութիւն մը պիտի ղրկէ։

Լոնտոն.— Կ՚ըսուի թէ Լորտ Սոլզպըրի պիտի քաշուի նախարարապետութեան պաշտօնէն, վասն զի մինչև հիմա Վիքթորիա Թագուհիին անձնական ազդեցութեանը հետևանքով միայն պաշտօնի վրայ կը մնար։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

Լի-Հունկ-Չանկի հետ տեսակցութիւն մը.—Չինական նոր պատուիրակներ.—Բէքինի մէջ ձերբակալութիւններ.—Տանկայէն լուրեր։

Բէքին, 28 յուն.—Նիւ Եորք Հէրըլտի թղթակիցը տեսակցութիւն մը ունեցեր է Լի-Հունկ Չանկի հետ որ յայտարարեր է.

—«Երախտագէտ ենք Մ. Նահանգաց կառավարութեան Բէ Չիլիի նահանգէն միջազգային զինուորներուն հեռացումը առաջարկած ըլլալուն համար։ Ատիկա պիտի փրկէ կացութիւնը որ չի բարւոքիր։ Որչափ որ կրնայինք համակերպիլ համակերպեցանք Տէրութեանց պահանջումներուն։ Հիմա անոնց աջակցութեանը պէտք ունինք երկրորդական պարագաներուն գործադրութեանը համար։ Մ. Նահանգաց կառավարութեան առաջարկութիւնը եթէ ընդունուէր, մեր գործը պիտի չդժուարանար։ Զինուորական այդ արշաւանքները մեծ վնաս մը կը կազմեն։ Չին բնաւ չուզեր Տէրութեանց պահանջումներէն պակաս բան մը ընել, բայց կը խնդրենք չպնդել անկարելի պայմաններու վրայ, այլ աջակցիլ այն ջանքերուն զորս կ՚ընենք պատերազմի պատճառ չտալու համար։ Չեմ կրնար ըսել թէ Չինու արքունիքը ե՞րբ Բէքին պիտի դառնայ։ Սխալ է Լոնտոնի մէջ տարածուած այն լուրը թէ Մանչուրիոյ մասին պայմանագրութիւն մը կնքուած ըլլայ Չինու և Ռուսիոյ միջեւ։»

—Լաֆֆան գործակալութիւնն ալ Բէքինէն նոյն թուականով հետևեալ հեռագիրը ստացած է.—«Երկու օր առաջ ամերիկեան դեսպան Պ. Քոնկըր և Պ. Ռոքհիլ այցելութիւն տուին Լի-Հունկ-Չանկի։ Տեսակցութեան պահուն Պ. Քոնկըր հարցուց չինական պատուիրակին թէ Չին հնչա՞ն դրամո՞վ պիտի վճարէ Տէրութեանց պահանջած հատուցումը։ Լի-Հունկ-Չանկ պատասխանեց թէ ատիկա ամէնէն աւելի պահանջուած գումարին կարեւորութենէն կախում ունի և թէ Ամերիկա հարուստ երկիր մը ըլլալով պէտք է օգնէ Չինու։ Պ. Ռոքհիլ ըսաւ թէ Մ. Նահանգները չափաւոր պիտի ըլլան իրենց պահանջումին մէջ, բայց ինք արտօնութիւն չունի ուրիշ ազգերու անունով յայտարարութիւններ ընել։ Լի-Հունկ-Չանկ յետոյ հարցուց թէ Տէրութիւնները պիտի հաւանի՞ն չինական մաքսերու յաւելմանը։ Պ. Քոնկըր պատասխանեց թէ կարելի է. դեսպանը հարցուց թէ Չին ի՞նչ մտադիր է ընել դրոշմի տուրքին համար և թէ այդ տուրքը ամբողջ երկրին մէջ պիտի գանձուի՞։ Լի-Հունկ-Չանկ պատասխանեց թէ բնականաբար անկարելի պիտի ըլլայ այդ տուրքը ամբողջ Չինու մէջ հաստատել, բայց նախ քանի մը մեծ քաղաքներու և նաւահանգիստներու մէջ պիտի գործադրուի, ապա հետզհետէ տարածելու պայմանով։ Պ. Քոնկըր ուզեց գիտնալ թէ Թուկ-Ֆու-Սիանկը պատժել կարելի պիտի ըլլա՞յ։ Լի-Հունկ-Չանկ ժխտողական պատասխան տուաւ, ըսելով որ այդ զօրավարը շրջապատուած է իր բանակէն։ Տեսակցութիւնը աւարտելու միջոցին Պ. Քոնկըր Լի-Հունկ-Չանկի ուշադրութիւնը հրաւիրեց Չի-Լիի կացութեանը վրայ, ուր բարեկարգութիւնը յաճախ կը խանգարուի։ Դեսպանը հարցուց թէ միջազգային զինուորները եթէ քաշուին, Չինու կառավարութիւնը կարող պիտի ըլլա՞յ անդորրութիւնը վերահաստատել։ Լի-Հունկ-Չանկ պատասխանեց թէ ինք փոխարքան է այդ նահանգին, որով ամէն ջանք պիտի ընէ, որպէսզի բարեկարգութիւնը միշտ պահպանուի։»

Բէքին.—Հսու-Չէն-Եի՝, որդին Հսու-Թունի, որ ծանօթ է իբրև օտարները ատող, և Չի-Հսիու, անդամ արտաքին գործոց Խորհուրդին, երէկ ձերբակալուեցան ճաբոնական թաղին մէջ և իշխանութեանց տրամադրութեանը տակ դրուեցան։ Երկուքն ալ գլխաւոր դեր մը ունեցած են վերջին շփոթութիւններուն ատեն։

Տանկայ.—Չինական աղբիւրէ լուր կը տրուի թէ Չինու կառավարութիւնը հրամայեր է գլխատել Եու-Հսիէնը ու Չուանկ իշխանը և պաշտօնանկ ընել Չաօ-Չինկ-Չիաոն։

ՔՈՒՊԱ

Հիմնադիր ժողովը.— Քուպայի հանրապետութիւնը.— Քուպացիներուն գանգատը։

Նիւ-Եորք, 28 յունուար.— Քուպայի հանրապետութեան նոր օրէնքը սահմանելու պաշտօն ունեցող հիմնադիր ժողովին յանձնաժողովները քանի մը օր առաջ իրենց տեղեկագիրները ներկայացուցին և ընդհանուր վիճաբանութիւնները սկսան։ Վիճաբանութեանց կատարման եղանակը ցոյց կուտայ թէ, ինչպէս Իվնինկ Բոսթ ալ կը վկայէ, Քուպացիները բոլորովին կարող են ինքզինքնին կառավարելու, հակառակ երկրակալութիւն չուզող Ամերիկացիներուն այն կարծիքին թէ օրէնքին հաստատութիւնը առանց կռիւի և ծայրայեղութեանց պիտի չկատարուի։ Օրէնքը երկու ամիսէն պիտի քուէարկուի և Քուպացիները վստահ են թէ Մ. Նահանգներէն պիտի ստանան իրենց խոհականութեան վաւերացումը՝ այսինքն անկախութիւն։ Կուսակալ Ուուտ զօրավարը ընդհանուր դժգոհութիւն կը պատճառէ։ Անոր կողմէ Քուպայի վարժարաններուն տրուած կազմակերպութիւնը խստիւ կը քննադատուի տեղացիներուն կողմէ որոնք հիմա անոր նախորդը Պրուք զօրավարը կը փնտռեն։ Երկրագործները խնդրեցին կուսակալէն զեղչել Քուպայէն Մ. Նահանգները տարուած շաքարներու մաքսը և ջնջել ծխախոտի արտածման մաքսերը։ Երկրագործները կ՚ըսեն թէ Մ. Նահանգները Քուպայի մէջ ներածման բոլոր առանձնաշնորհումները ձեռք անցուցած են, որով պէտք է նոյնը ընեն Քուպայի բերքերուն։

ՏՔԹ. ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ, ԿՆԱՏԱԲՈՅԺ ԵՒ ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՋՂԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Կը դարմանէ ամէն տեսակ ներքին հիւանդութիւն, և ի մասնաւորի ջղային, նաև կանանց բոլոր հիւանդութիւնները։ Ելեկտրականութեամբ կը դարմանէ ջղային և գործարանաւորական հիւանդութիւններ՝ կատարելագործեալ մեթոտներով։ Կը կատարէ ախտաճանաչութիւն Ռէօնթկէնեան Բ. ճառագայթներով, որ դրապէս կը ցուցնէ (Radioscopie) ինչ որ աչքով անտեսանելի և սովորական քննութեամբ անհասկնալի է։ Ոսկրներու և ներքին գործարանաց հիւանդութիւններ մարմնոյ մէջ գտնուած դրամ, ասեղ, կապար, կամ ներսը գոյացած քար, ուռեցք, ստամոքսի, աղիքներու, երիկամանց, սրտի և թոքերու հիւանդութիւնները, և թոքախտ իր բոլոր աստիճաններուն մէջ, մինչեւ իսկ վարակուելէ առաջ թոքերուն տրամադրութիւնը։ Ի պահանջել հարկին, սոյն հիւանդութեանց լուսանկարը հանելով (Radiographie) երբ հաստատուն փաստ հիւանդին կը յանձնուի։ Հիւանդ կ՚ընդունի կէս օրէ վերջ Բերա Մէքթէպ-Պայրամ փողոց, 29 թիւ իր տունը։

Եշ. նոյն ժամերուն ձրի։ Պոլսոյ կողմի յաճախորդաց համար Բշ. և Ուր. կէս օրէ առաջ կը գտնուի Գում Գաբու Սու-Թերզադի փողոց, թիւ 9 տունը։

609 22—30

Ներքին Լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը, կէս օրին, փառաւոր կառքի մը մէջ բազմած գնաց նոյն մզկիթը, ուր կատարեց ուրբաթի աղօթքը և յետոյ կայս. պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Փրանսական դեսպանը, առաջին թարգմանը ու պահականաւին հրամանատարը, ռումանական դեսպանը, առաջին թարգմանը ու ընդհանուր հիւպատոսը, հոլանտական դեսպանը, երկրորդ թարգմանը ու հիւպատոսը, ամերիկեան դեսպանատան գործակատարը ու առաջին թարգմանը, Շուէտ Նորվեկիոյ դեսպանատան գործակատարը, Իտալիոյ դեսպանատան զինուորական կցորդը, հելլենական դեսպանատան զինուորական կցորդը և դեսպանատանց կողմէ յանձնարարուած երեսուն երեք հոգի։ Ներկաներէն ոմանք սենեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ.— «Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, Փրանսայի դեսպան Պ. Քոնսթան պատիւ ունեցաւ ոչ-պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան»։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.— Սուլթան Ահմէտի հրապարակին վրայ շինուած աղբիւրին բացմանը առթիւ Վեհ. Սուլթանը հետևեալ հեռագիրը ուղղեց Վիլհէլմ կայսեր։

«Շատ գոհ եմ համակրութեան այն սրտագին հաւաստիքին համար զոր Ձեր Վեհափառութիւնը բարեհաճեցաւ տալ ինծի ու իմ հպատակներուս՝ շինել տալու խոստացած գեղեցիկ աղբիւր մը՝ իբրև յիշատակ ձեր երկրորդ անգամ Կ. Պոլիս այցելելուն։ Այդ աղբիւրին բացումը, Ձեր Վեհափառութեան ծննդեան տարեդարձին օրը, մեծ ուրախութիւն կը պատճառէ ինծի»։

—Գերման պատուիրակութիւնը որ դեսպանատան Լորէլէյ պահականաւով Մոլթքէ մարտանաւին ուղեկցած էր մինչև Կէլլիպոլը, երէկ առտու մայրաքաղաքս ժամանեց և Տօլմա Պաղչէի քարափը ելլելով Բերա Բէլէս գնաց։ Պատուիրակութիւնը միջօրէին ճաշէն ետքը այցելեց Գուլէգարուի թէքքէն և Տօլմա Պաղչէի ու Պէյլէրպէյի պալատները։ Վոսփորի մէջ պտոյտ մը կատարելէ ետքը իրիկուան Բերա դարձաւ։ Գերմանիոյ դեսպանը, երէկ գիշեր, Բերա Բէլէսի մէջ սեղան մը տուաւ ի պատիւ գերման պատուիրակութեան։ Ներկայ գտնուեցան նաև հիւրամեծար Ռաշմի փաշա, գերման դեսպանատան պաշտօնատարները և Անատոլուի երկաթուղիներուն տնօրէնները։ Սեղանը տևեց երկու ժամ։ Գերման պատուիրակութիւնը այս իրիկուն պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս։

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ԹԱԳՈՒՀԻՆ.— Անգլիոյ դեսպանը թէև որոշած էր այսօր կատարուելիք հոգեհանգստեան պաշտօնին համար հրաւիրել բոլոր քրիստոնեայ պաշտօնեաները, դեսպանական մարմինը և անգլիական գաղթականութեան երևելիները, սակայն յետոյ նկատելով որ եկեղեցիին շէնքը նեղ է և այդչափ բազմութիւն չի կրնար պարունակել, յարմար դատեր է սահմանափակել հրաւիրեալներու թիւը։

—Բերայի հեռագրատան գլխաւոր պաշտօնատարներն ալ այսօր ներկայ պիտի գտնուին Անգլիոյ դեսպանատան մատուռին մէջ կատարուելիք հոգեհանգստին։ Յունաց Ս. Պատրիարքին կողմէ փոխանորդը ու ընդհանուր քարտուղարը ներկայ պիտի ըլլայ։

—Յունաց Պատրիարքարանին կողմէ ծանուցուեցաւ Կ. Պոլսոյ յունական բոլոր եկեղեցիներուն որ այսօր կէս օրէն չորս ժամ ետքը սկսելով կէս վայրկեանը անգամ մը զանգակահարութիւն կատարուի իբրև սուգի նշան. զանգակահարութիւնը քառսուն վայրկեան պիտի տևէ՝ այսինքն Վիքթորիա Թագուհիին տարիքին չափ՝ ութսուն։

—Այսօր Կ. Պոլսոյ անգլիական բոլոր հաստատութիւնները գոց պիտի մնան։ Հելլենական վաճառատուները և նաւերը, այսօր, դրօշները կէս պիտի պարզեն սուգի համար։

—Անգլիոյ դեսպանատան մէջ հոգեհանգստեան պաշտօնը աւարտելէ ետքը բոլոր ներկաները ցաւակցութիւն պիտի յայտնեն Սըր Նիքօլաս Օ՚Քոնորի։

—Անգլիոյ դեսպանը, մասնաւոր գիր մը ուղղելով ձեռնհաս պաշտօնարանին, շնորհակալութիւն յայտնած է Վիքթորիա Թագուհիին մահուանը առթիւ Կ. Պոլսոյ մէջ յայտնուած ցաւակցութիւններուն համար։

—Կ. Պոլսոյ անգլիական գաղթականութիւնն ալ Մէմորիըլ Չըրչ եկեղեցիին մէջ հոգեհանգիստ կատարել պիտի տայ։

—Պարսից դեսպանատան մէջ Տէխիսթանը Իրանեան վարժարանին ի նպաստ տրուելիք նուագահանդէսը, Վիքթորիա Թագուհիին յուղարկաւորութեանը պատճառաւ, փետրուար 10ին (Ն. Տ.) յետաձգուեցաւ։

ՄԵԾ-ԵՊԱՐՔՈՍ Խալիլ Րիֆաթ փաշայի վիճակը այնչափ բարւոքած է որ բժիշկները դեղ տալու հարկ չեն տեսներ. Ն. Բարձրութիւնը թէև դուրս չելլեր, սակայն իր պաշտօնին վերաբերեալ գործերովը կը զբաղի։ Անցեալ օրը սենեկապետ Արիֆ պէյ Մեծ-Եպարքոսին ապարանքը գնաց և Վեհ. Սուլթանին կողմէ անոր առողջութիւնը հարցնելով հաղորդեց կայս. Իրատէ մը թէ Խալիլ Րիֆաթ փաշա ժամանակ մը եւս հանգիստ ընէ։ Ն. Բարձրութիւնը խնդրեց Արիֆ պէյէն որ իր երախտագիտութիւնները մատուցանէ յոտս կայս. Գահոյից։ Երէկ ալ սենեկապետ Րաղըպ պէյ, կայս. Իրատէի մը համաձայն Խալիլ Րիֆաթ փաշայի ապարանքը երթալով առողջութիւնը հարցուց։

—Անգլիոյ ու Հոլանտայի դեսպանները երէկ այցելութիւն տուին Մեծ-Եպարքոսին։

ՄԵԾ ՊԱՐԳԵՒԸ.— Կ՚ըսուի թէ անցեալ օրը տեղի ունեցած արևելեան երկաթուղիներու վիճակահանութեան մեծ պարգևը՝ երեք հարիւր հազար ֆրանք՝ շահեր է դեղավաճառ Պ. Քանզիւք։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵԼԵՒՄՈՒՏՔԸ.— Իգտամ հետևեալը կ՚արտատպէ Տէպաէն.— «Յայտնի է թէ Վեհ. Սուլթանին ամենամեծ փափաքն է օսմ. ելմտական գործերը մեծապէս բարենորոգել ու կանոնաւորել։ Արդէն Ն. Վեհափառութեան մեծագործութեանց արդիւնքն է այն կանոնաւորութիւնը, որով կը վճարուին օսմ. հանրային պարտքին տոկոսները ու գլխավճարները։ Հանրային Պարտքի Վարչութեան հաստատութենէն ի վեր խիստ գոհացուցիչ արդիւնքներ ձեռք բերուած են, ինչպէս կ՚ապացուցանէ եւրոպական բոլոր հրապարակներուն վրայ օսմ. արժէթուղթերու գիներուն բարձրացումը։ Վեհ. Սուլթանը ելմտական յանձնաժողով մը կազմած է՝ ելմտական ընդհանուր բարենորոգումները ու ելմտացոյցին հաւասարակշռութիւնը պահպանելու և հասոյթներու յաւելման միջոցները քննելու համար։ Անտարակոյս ենք թէ Ն. Վեհափառութիւնը պիտի յաջողի՝ ելմտացոյցին հաւասարակշռութիւնը ապահովելու եղանակով ելմտական բարենորոգումներ ի գործ դնել, որով օսմ. երկիրները անգնահատելի նոր շնորհներու ալ արժանացած պիտի ըլլան։»

ՊԷՀԱԷՏՏԻՆ ՓԱՇԱ, կ՚ըսէ Սէրվէթ, Տիարպէքիրի ճամբով Սեւերէկ գացեր է՝ հալածելու Գարաքէչիլի և Միլլի աշիրէթները և պատժելու անհամաձայնութեան առաջ բերողները։

ՎԻԷՆՆԱՅԻ լրագիրները կ՚ըսեն թէ Սթամպուլովը սպանող Կալլուի բանտէն փախած ըլլալու լուրը ստոյգ չէ, քանի որ երկար ատենէ ի վեր կը փնտռուի Սոֆիայի ոստիկանութեան կողմէ։

Պ. ԲԱՆՍԱ.— Կ. Պոլսոյ իտալական դեսպան Պ. Բանսա Լոնտոնի դեսպան կարգուեցաւ։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆԸ.— Սոֆիայի հելլենական ընդհանուր հիւպատոսարանին քարտուղար Պ. Քալէրկիս Կ. Պոլսոյ դեսպանատան երկրորդ քարտուղար կարգուեցաւ փոխանակ Պ. Գարաձայի որ Պէրլին փոխադրուեցաւ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Ֆէրտինանտ իշխանը ծանոյց թէ Պորիս իշխանին ծննդեան տարեդարձը յունուար 20)2 փետրուարին պիտի կատարուի, վասնզի յունուար 18)31 թուականը Մարի Լուիզ իշխանուհիին մահուան տարեդարձն է։

ՍՈՖԻԱՅԻ լրագիրները կ՚ըսեն թէ անցեալ տարի Պուլկարիայէն Իզմիր գաղթած Հրեաներէն շատերը գրեր են իրենց ազգականներուն թէ Սոֆիա պիտի դառնան։

ՏԷՏԷ ԱՂԱՃ-ՍԷԼԱՆԻԿԻ երկաթուղիի գիծին երաշխաւորութեան գումարն ալ վճարուեցաւ։

ՍԻՆԻՈՍՕՂԼՈՒ ՍԻՄՈՆԱՔԻ ԷՖ. Գայսէրիի յունական որբանոցին նուիրեց Էնկիւրիի երկաթուղիի կայարանին մօտ իր ունեցած մէկ շէնքը որ 2000 ոսկի կ՚արժէ և տարեկան 100–120 ոսկիի հասոյթ կ՚արտադրէ։ Սիմոնաքի էֆ. ասկէ առաջ ալ հազար ոսկի նուիրած էր նոյն հաստատութեան։

ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՆՈՑԻ շրջանաւարտները, որպէս զի ուսուցչութենէն զատ ուրիշ ասպարէզի մէջ չմտնեն, իրաւագիտական և նախըներու վարժարանները պիտի չընդունուին։

ԶՈՒԻՑԵՐԻՈՅ Պալ քաղաքին մէջ կազմուած Ընկերութիւնը որ, ինչպէս երէկ ծանուցինք, Սըվազի ու Էնկիւրիի նահանգներուն մէջ կերպասի գործարաններ և մանարաններ պիտի բանեցնէ, տասը միլիոն Փր. դրամագլուխ պիտի ունենայ՝ իւրաքանչիւրը 500 Փր.նոց 20,000 բաժիններէ բաղկացած։ Ընկերութեան պայմանաժամն է յիսուն տարի։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ մէջ Իզմիրի ժամանումներուն դէմ որոշուած քարանթինան ջնջուեցաւ և միայն բժշկական քննութիւն պիտի կատարուի։

ԳԱՄԱՐԱՆԻ ՄԱՔՐԱՆՈՑԸ.— Առողջապահական Խորհուրդը անցեալ օրը գումարուելով խորհրդակցութիւններ կատարեց՝ Գամարանի մաքրանոցին մէջ գործադրուելիք կարգ մը բարենորոգումներու մասին։

ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԳԱՐԵՋՈՒՐՆԵՐ.— Լիվըրփուլի օսմ. հիւպատոսը տեղեկագրեր է արտաքին գործոց նախարարութեան թէ Անգլիոյ մէջ պատրաստուած վնասակար գարեջուրները սկսած են օսմ. երկիրները և մանաւանդ Սուրիոյ կողմերը տարուիլ։ Այդ գարեջուրները որոնք, ինչպէս յայտնի է, թունաւորման դէպքերու պատճառ եղած էին, տարրալուծելով հաստատուած է թէ արսէնիք կը պարունակեն։

ԲԱԹԱԹԷՍ.— Անատոլուի երկաթուղիներու Ընկերութիւնը որոշեր է մինչև Գոնիա երկաթուղիի գիծին վրայ գտնուած տեղերը, յառաջիկայ գարնան, մեծաքանակ բաթաթէս բաշխել երկրագործներուն՝ մշակուելու համար. նաև երեսուն հազար քիլոկրամ ալ Գոնեայի նահանգին զանազան գաւառակները ու գիւղերը պիտի ղրկէ։

Բ. ԴՈՒՌԸ հրամայեց մաքսային վերատեսչութեան որ օտար երկիրներէ բերուած խարդախուած քոնեաքներու և այդ կարգի ոգելից ըմպելիներու մուտքը արգիլուի։

ԱՏԱԼԻԱՅԻ նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախորդ նախագահ Թէվֆիգ էֆէնտի, ընդհանուր դատախազի նախորդ օգնական Հիլմի էֆէնտի և առեւտրական դատարանին նախագահ Թոտոզաքի էֆ. կ'ըսէ Իզտամ, կաշառակերութեամբ զեղծում գործած ըլլալուն համար դատաստանի պիտի ենթարկուին։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ ԾՐԱՐՆԵՐ.—Թուրք լրագիրները ձեռնհաս պաշտօնարանին ուշադրութիւնը կը հրաւիրեն, ըսելով որ Լոյտի նաւապետները Իզմիրի մէջ մաքսէն կը փախցնեն թղթատարական ծրարները, որոնք կարելի է թէ մեծարժէք առարկաներ կը պարունակեն։

ՅՈՅՆ հասարակութիւնը որոշեց Կ. Պոլսոյ յարմար մէկ վայրը ծննդաբերութեան յատուկ հաստատութիւն մը հիմնել։ Ծախքը հանգանակութեամբ պիտի հոգացուի։ Յոյն հասարակութենէն հարուստ անձ մը այդ նպատակով տասնըհինգ հազար ոսկի պիտի նուիրէ։ Ընդհանուր ծախքը վաթսուն հազար ոսկի կը հաշուուի։ Ուրիշ հասարակութիւններ ալ ուզեր են օգտուիլ այդ հաստատութենէն, սակայն պատասխան ստացեր են այդ շէնքը հազիւ պիտի բաւէ յոյն հասարակութեան աղքատներուն։

ԷՍՐԱՐ.—Ձեռնհաս պաշտօնարանը նըկատելով որ այլեւայլ տեղեր գաղտնի կերպով էսրար կը մշակուի, հրամայեց գրաւել զանոնք և վաճառումը արգիլել։

ՊՈԼՈՒԷՆ կը գրեն թէ այնչափ սաստիկ ձմեռ կ'ընէ որ ջերմաչափը զերոյէն քսանըութ աստիճան վար իջած է։

ՍՈՖԻԱՅԷՆ կը գրեն Կ. Պոլսոյ յունական թերթերուն թէ Պուլկարիոյ մէջ պատահած գողութեան և աւազակութեան դէպքերուն իբրեւ պատճառ ցոյց կը տրուին ժողովուրդին անօթութիւնը և կարօտ վիճակը։ Սեղանաւորական ու առեւտրական տագնապը հետզհետէ կը սաստկանայ։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ.—Պուլկարիոյ մէջ գործաւոր մը հող մը փորած ատեն մեծ տակառ մը կը գտնէ հողին տակէն և անոր մէջէն 70-80ի չափ օսմ. ոսկի դրամներ, օսմ. ուրիշ արծաթ դրամներ և չորս հարիւր կտոր ալ ոսկի դրամներ որոնց վրայ Քրիստոսի պատկերը կայ։ Գործաւորը այդ դրամները տուն տանելով հոն հինգ հոգիի հետ կը բաժնէ։ Արծաթները կը հալեցնեն, ուրկէ 3ուկէս օխա արծաթ կը գոյանայ։ Ոսկիներն ալ իւրաքանչիւրը 13 Ֆր.ի կը ծախեն հրեայ լումայափոխի մը։ Այդ գործաւորներէն երկուքը այդ կերպով իրենց ձեռք անցուցած գումարը՝ երկու հազարական Ֆր. պանքային կը յանձնեն. Նաեւ հազարական Ֆր. ալ քովերնին կը պահեն։ Այդ գործաւորները զանազան քաղաքներ այցելելով մեծ առատաձեռնութիւններ կ'ընեն, հագուստ եւայլն գնելով իրենց բարեկամներուն։ Վերջապէս ատոնց ընկերներէն մէկը որ իր առած բաժինէն գոհ չէր, նորէն դրամ կ'ուզէ, բայց մերժողական պատասխան կը ստանայ։ Ասոր վրայ կառավարութեան դիմելով իմաց կու տայ։ Գործաւորը ու ընկերները կը յայտարարեն թէ գտած դրամներնին բոլորովին սպառած են։ Հրեան ալ կը յայտարարէ թէ Եւրոպա ղրկած է իր գնած դրամները որոնք քսանըհինգ կտոր էին։ Պուլկար կառավարութիւնը չի կրնար նոյն իսկ հատ մը ձեռք ձգել այդ դրամներէն։

ՖԷՆԷՐԻ Պատրիարքարանին խառն ժողովը երէկ գումարուեցաւ և քաղաքական ժողովին անդամ վախճանեալ Մինա Մարաշօղլըի յաջորդ կարգեց սեղանաւոր Բազանովա էֆ.ն։ Կ. Պոլսոյ հելլենական վարժարաններուն քննիչ կարգուեցաւ Ուսումն. Խորհուրդին ատենապետ Տ. Բաքատոբուլոս։

— Պուլկարական գործակատար Պ. Նէչով և հելլենական դեսպանատան առաջին քարտուղարը երէկ այցելութիւն տուին Ցունաց Ս. Պատրիարքին։

ՊԱՅԱԶԻՏԻ գաւառէն հեռագրուած է առողջապահական վարչութեան թէ ,կ'ըսէ Սապահ, տեղւոյն հանրային առողջապահական վիճակը գոհացուցիչ է։

ՋՐՀԱՆԿԻՐ զօրքերու հրամանատար Զէքէնի փաշա, ծրագիր մը մատուցանելով ձեռնհաս պաշտօնարանին, առաջարկեց որ Պէչիքթաշէն սկսեալ մինչեւ Ռումէլի Գավաք բոլոր պահականոցներուն մէջ մէյմէկ ջրհան և հրշէջ գործիքներ դնուին։

ՍՈՒՐԻԱՅԻ զանազան քաղաքներէն կը գրեն թէ այդ նահանգին մէջ սաստիկ ձմեռ կ'ընէ։ Շատ տեղեր նոյն իսկ երկաթուղիի երթեւեկութիւնները դադրած են։

ԹՈՒՆԱՒՈՐՈՒՄ.—Առջի օրը Հէյպէլիի մէջ ամբողջ ընտանիք մը քիչ մնաց որ թունաւորման զոհ երթար։ Խուլ-համր կին մը՝ Աթինա՝ բարիքիա և ուրիշ խոտեր հաւաքելով իր ազգականուհիներէն մէկին տունը տարած և հոն ատոնցմով աղանդեր մը պատրաստել տուած էր։ Ճաշէն կէս ժամ վերջը ամբողջ ընտանիքը սաստիկ խիթեր ունեցան՝ թունաւորման յայտնի նշաններով։ Չորս տարեկան տղայ մը անմիջապէս մեռաւ։ Բժիշկներ ամբողջ գիշերը հիւանդներուն քով անցընելով, յաջողեցան ազատել հայրը, մայրը և եօթը տարեկան ուրիշ տղայ մը։ Աղանդերը Թաղապետութեան պաշտօնարանը տարուեցաւ քննուելու համար։

ՈՃԻՐ ՄԸ.—Երէկ գիշեր Բերայի Ագա Համամի կողմը ոճիր մը գործուեցաւ։ Բոչօ անուն վաղեմի չարագործ մը կռուի բռնուեցաւ Նիքոլի անուն գինեվաճառի մը հետ։ Այդ միջոցին վրայ եկաւ խոհարարի աշկերտ մը՝ Միմիքօ։ Նիքոլի հեռացաւ և Բոչօ սկսաւ կռուիլ Միմիքօյի հետ։ Միմիքօ դաշոյնը քաշելով մխեց Բոչօյի գլուխը և ձախ կողը։ Բոչօ «զարնուեցայ» ըսելով գետինը ինկաւ և անմիջապէս մեռաւ։ Միմիքօ թէեւ փախած էր, սակայն քիչ ետքը ձերբակալուեցաւ։ Կ'ըսուի թէ ժամանակէ մը ի վեր հակառակութիւն կար այդ երկու մարդոց միջեւ։ Բերայի կառավարիչ Համտի պէյ անձամբ հանդաքննեց ոճրագործը որ ուրացաւ, ըսելով որ վրան տեսնուած արեան բիծերը առաջ եկած էին առջի օրը հաւ մորթելէն և թէ օդին խոնաւութենէն չէին չորցած։

ՍԱՄԱԹԻՈՅ մօտ, առջի իրիկունը, Սալըր Բոսթի անուն հիւան մը Թրամուէի կառքի մը զարնուելով վիրաւորուեցաւ։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ.—Հանր. Պարտքի Վարչութեան Թողուած հասոյթներու ընդհ. տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել Սէլանիկի առեւտրական և ճարտարարուեստական Օսմ. անանուն ընկերութեան, 500 Ֆր.նոց 2000 բաժնեթուղթերէն (թիւ 1էն մինչեւ 2000) ունեցողներուն թէ՝ այդ բաժնեթուղթերուն դրոշմաթուղթի տուրքը ամբողջովին զանձուած ըլլալով, յիշեալ անձերը պէտք է այդ բաժնեթուղթերը Դրոշմաթուղթերու Տնօրէնութեան ներկայացնեն, որ կը գտնուի Ղալաթիա, Պալըգհանէի կից, ուր բոլոր բաժնեթուղթերը պիտի դրոշմուին, առանց ոևէ վարձք առնելու իրենցմէ։

Կ. Պոլիս, 13)26 Յուն. 1901 3—3

* * *

ԱԶԴ.— 1890 4%ի Բրիօրիթէ Օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ այդ թուղթերուն 21րդ վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի յառաջիկայ փետրուար 1)14ին, Հանր. Պարտքի վարչութեան կեդրոնատեղիին մէջ։

* * *

ԱԶԴ.— 1890 4%ի Օսմանիէ փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ այդ թուղթերուն 22րդ վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի յառաջիկայ փետր. 1)14ին, Հանր. Պարտքի վարչութեան կեդրոնատեղիին մէջ։ 1—4

Կ. Պոլիս, 19)1 փետր. 1901
ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Լուրեր

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆ
Ի ՅԻՇԱՏԱԿ
ԱՆԳ. ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ ԹԱԳՈՒՀԻԻՆ

Անգլիոյ Վեհ. Վիքթորիա Թագուհւոյն հոգեհանգիստը կատարուեցաւ այս առաւօտ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ Սրբազան Պատրիարքին նախագահութեամբ։ Հոգեհանգիստը սկսաւ առաւօտեան ժամերգութենէն մէկ ժամ վերջ։ Եկեղեցական դասէն ներկայ էին Մեսրոպ Արքեպ. Սուքիասեան, Տ. Բարգէն Ծ. Վ. Կիւլէսէրեան, Տ. Խորէն վրդ. Պէհրիկեան և Տ. Եղիա վրդ., ինչպէս նաեւ Մայր Եկեղեցւոյ քահանայից դասը և դպրաց դասը։ Եկեղեցին լուսազարդուած էր։ Հոգեհանգստեան պատշաճ շարականներէն վերջ Ս. Պատրիարք Հայրը բեմ ելլելով Վեհ. Վիքթորիա Թագուհւոյն բարեմասնութիւնները թուեց և անոր հոգւոյն հանգիստ մաղթեց։ Պատրիարքարանի բոլոր պաշտօնէութիւնը ներկայ կը գտնուէր հոգեհանգստեան պաշտօնին, ինչպէս նաեւ երկսեռ ժողովուրդ։

Վեհ. Վիքթորիա Թագուհիին ի յիշատակ, այս առտու հոգեհանգստեան պաշտօն մատուցուեցաւ նաև մայրաքաղաքիս բոլոր միւս հայ եկեղեցիներուն մէջ։

Խառն Ժողովը տօնական օրերէ վերջ երէկ գումարուեցաւ Ղալաթիոյ խորհրդարանը, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին և ատենապետութեամբ Ստեփան փաշա Ասլանեանի։ Ներկայ էին Կրօն. Ժողովէն Տ. Գրիգորիս արքեպ. Յովհաննէսեան, Կարապետ քհ. Սէթեան և Գաբրիէլ քհ. Խանճեան։ Իսկ Քաղաք. Ժողովէն Գրիգոր էֆ. Խորեան, Իլիաս էֆ. Զօյեան, Սեպուհ էֆ. Տէմիրճիպաշեան, Մկրտիչ էֆ. Ասատեան և Տիգրան էֆ. Տ. Ներսէսեան։ Ժողովը կարգ մը խնդիրներու մասին խորհրդակցելով, Նկատողութեան առաւ նաեւ Երուսաղէմէն Տ. Սահակ եպսկ. Խապայեանէ հասած մէկ գրութիւնը, որով ինչ ինչ հրահանգներ ուզած էր և որոնց տալ ուզուած հրահանգները։—Ուսումն. Խորհուրդը Կիրակնօրեայ ուսուցչական դասընթացքի համար ծրագիր մը պատրաստած և ներկայացուցած ըլլալով, Ժողովը ինչ ինչ բարեփոխումներով ընդունեց ներկայացուած ծրագիրը, և գործադրութիւնը արտօնեց։ Խառն Ժողովը յառաջիկայ ուրբաթ օր դարձեալ պիտի գումարուի։

—Խառն Ժողովոյ երէկուան նստին որոշումներուն մէջ՝ զորս այսօր կը հրատարակենք, ի մէջ այլոց բացուած է թէ Ժողովը՝ ինչ ինչ բարեփոխութիւններով ընդունեց ուսուցչական կիրակնօրեայ դասախօսութեանց ծրագիրը։ Կը լսենք թէ Ժողովը ներկայացուած ցանկին մէջէն յարմար չէ դատեր հետեւեալ չորս դասախօսներու խօսիլը. — Ս. Պատրիարքը, Տ. Եղիշէ Եպիսկոպոս Դուրեան, Տիկին Զապէլ Տօնէլեան և Տօքթ. Մատթէոսեան։ Չենք կրնար հասկնալ թէ այս որոշումը ինչ մտածումով կրնայ տրուած ըլլալ։ Այդ ուսուցչական դասախօսութեանց առթիւ Ս. Պատրիարքին կողմէ պարզուած կրօնի դասաւանդութեան եղանակ մը՝ բնական է իր առանձին օգտակարութիւնը պիտի ունենար։ Միւս երեք դասախօսներն ալ անշուշտ իրենց ընտրած կրօնական, գրական և առողջապահական նիւթերով պիտի կրնային օգտակար հանդիսանալ այդ տեսակ ձեռնարկի մը մէջ՝ որ ամէն բանէ առաջ մեր ուսուցիչներուն զարգացումը ունի իրեն իբր նպատակ։

Անցեալ տարի,—ինչպէս ո՛չ մեկերնուս միտքէն ելած է,—կիրակնօրեայ ուսուցչական դասախօսութիւնները պարզապէս ժամանակի կորուստ մը եղան, որովհետեւ խօսելու հրաւիրուած դասախօսներուն մեծագոյն մասը իր ընելիք գործին ըմբռնումը չունէր. Նոյն իսկ ա՛յն տեսակ մարդիկ խօսեցան՝ որոնք իրենց խօսելիքին նկատմամբ նախ իրենք պէտք ունէին նոյն իսկ տարրական դասախօսութեանց։ Այս տարի սակայն, պզտիկ ապահովութիւն մը ունէինք թէ այդ դասախօսութիւնները քիչ շատ բաղձացուած օգտակարութիւնը պիտի կրնային ունենալ, քանի որ ծրագիրը պատրաստուած էր նախորդ տարուանէն անհամեմատ կերպով աւելի գիտակցութեամբ ու խնամով։ Բայց ահա կարողագոյն չորս դասախօսներու խօսիլը յարմար չի դատուիր այսպէս, ինչ որ կ'ենթադրէ թէ կիրակնօրեայ դասախօսութիւնները այս տարի ալ ժամանակի կորուստ մը պիտի ըլլան մեր ուսուցիչներուն համար։ Այս պայմաններուն մէջ աւելի լաւ է որ բնաւ տեղի չունենան։

—Մշոյ Նախորդ Տեղապահ Բարգէն Ծ. Վ. Խառն Ժողովոյ երէկուան նստին ներկայանալով տեղեկութիւններ տուաւ վիճակին գործերուն նկատմամբ։

—Այս օրուան Մասիսի Ցուցատետրէն կը քաղենք հետեւեալը.—«Հիւանդանոցին նուագահանդէսը Միջինքին պիտի տրուի Բերայի մէջ։ Կը լսենք թէ Աղեքսանդր էֆ. Փանոսեան, որմէ խնդրուած էր թատերախաղի մը ընտրութիւնը, Ֆրանսերէն գօմէտիի մը հետեւողութեամբ գրած է սրամիտ ու սիրուն թատերախաղ մը, ընտանեկան բարքերէ առնուած, զոր պիտի ներկայացնեն երկու ծանօթ երիտասարդներ։ Այդ ցերեկոյթին նորութիւններէն մէկն ալ պիտի ըլլայ մենախօսութիւն մը՝ զոր նոյնպէս գրած է մեր բանաստեղծ աշխատակիցը և որ պիտի արտասանուի նոյնպէս ծանօթ երիտասարդի մը կողմէ։ Անակնկալին հրապոյրը չխըլելու համար Ցայտագրէն, աւելի մանրամասնութեանց չենք մտներ»։

—Երուսաղէմի Ցունաց Պատրիարքը երկու եպիսկոպոսներու և մէկ քանի վարդապետներու հետ Ծննդեան երրորդ օրը շնորհաւորական այցելութեան գացեր է Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքին։ Նոյն տօնին առթիւ շնորհաւորական այցելութիւն տուեր են նաեւ Ասորիներու և Ղպտիներու եպիսկոպոսները։

—Զմիւռնիոյ առաջնորդ Տ. Մելքիսեդեկ Արքեպիսկոպոս տեղւոյն անգլիական հիւպատոսարանը երթալով Վիքթորիա Թագուհիին մահուան առթիւ ցաւակցական այցելութիւն տուեր է։

—Ուսումն. Խորհրդոյ նիստը տեղի ունեցաւ երէկ Բերա։ 1. Խորհուրդը իր սոյն նստին մէջ ցաւակցութիւն յայտնեց Մատթէոս Մամուրեանի, Մկրտիչ Սարգեանի և տիկին Տիւսաբ փաշայի մահուան առթիւ։ Խորհուրդը որոշեց ցաւակցական գիր գրել Մամուրեանի ընտանեաց և միանգամայն խնդրել Ս. Պատրիարքէն, որ հանգուցեալոյն մահուան քառասունքներորդ օրը Ս. Պատարագ մատուցուի և հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուի, որպէս զի այս կերպով մայրաքաղաքիս կրթական մարմինը առիթ ունենայ իր վերջին յարգանքը ընծայելու մեծանուն և բազմավաստակ ուսուցչին յիշատակին։ Որոշուեցաւ նաեւ ցաւակցական գիր գրել հանգուցեալ Մկրտիչ Սարգեանի ընտանեաց, նոյնպէս գրաւոր ցաւակցութիւն յայտնել առ Տիւսաբ փաշա, ամուսին հանգուցեալ տիկին Տիւսաբ փաշայի, որ նպաստած է աղջկանց դաստիարակութեան գործին, իբրեւ ատենապետուհի Դպրոցասէր Տիկնանց ընկերութեան։ — 2. Խորհուրդին կողմէ նախապէս եղած կարգադրութեան համեմատ Պալաթու, Կէտիք-Փաշայի, Պէշիկթաշի, Եէնիգաբուի, Նարլը Գաբուի և Եթ Մէյտանի վարժարաններու Ներքին տնօրէններն ու աւագ ուսուցիչները իրենց վարժարանին քառամսեայ տեղեկագիրը ներկայացուցած ըլլալով, յետ քննութեան արձանագրուեցան։ — 3. Կէլիպոլուի ազգային վարժարանի տնօրէն Զօրաքեան էֆ. վիճակին երկսեռ վարժարաններու ուսումնական և մատակարարական վիճակին վրայ մանրամասն յայտագիր մը յղած ըլլալով, քննութիւնը մնաց յաջորդ նստին։— 4. Սկիւտարի Ս. Կարապետ Թաղի Ձեմարան-վարժարանի Հոգաբարձութեան ընտրութիւնը կատարուած և տեղեկագիրը ներկայացուած ըլլալով, հաստատուեցաւ։—5. Խորհուրդին նախորդ նիստին մէջ եղած կարգադրութեան մը համեմատ, Ց. Գուրգէն էֆ. Կէտիք Փաշայի, Գումգաբուի դպրոց և Մայր ու Լուսաւորչեան վարժարանները, իսկ Կուրտիկեան Ստեփան և Կարապետեան Պետրոս էֆ.ները Բերայի, Ֆէրիգիւղի վարժարաններն ու Նարեկեան մանկապարտէզը այցելած ըլլալով, իրենց տպաւորութիւնները յայտնեցին Խորհուրդին, որ գոհութեամբ տեղեկացաւ թէ նշանակեալ վարժարանները ու մանկապարտէզները Կրթական Ծրագրին համապատասխան կազմակերպութիւն մը ստացած են, և ըստ բաւականին գոհացուցիչ վիճակ մը ունին։— 6. Խորհուրդը իր երէկի նստին մէջ ինչ ինչ յանձնարարութիւններ ըրաւ ազգ. ուսուցիչ Տէօքմէճեան Միհրան էֆ.ի։

—Թիֆլիսէն կը գրեն մեզ.— «Երկու շաբաթէ ի վեր Մայր Աթոռում հիւր է «Բանասէր» ուսումնական թերթի հրատարակիչը։ Պարոնը լուսանկար և ստամբած պատկերներ է հանում Մայր Աթոռում գտնուած Զուարթնոց եկեղեցու նորագիւտ սեպագիր արձանագրութեանց։ Պարոնը հայագիտութեան տոկուն աշխատաւորներից մէկն է. չնայելով նորա նիւթական միջոցների սղութեան՝ ջանասիրութեամբ առաջ է տանում իր գիտնական թերթը և այսուհետեւ յոյս ունի աւելի ճոխ և մատչելի գնով հրատարակելու։

«—Դեկտ. 2ին աշակերտական գրական երեկոյթ էր նշանակուած Ս. Թադէոս և Բարթուղիմէոս առաքեալների տօնին պատճառով։ Լսարանական ուսանողներից երկուսը տօնին պատշաճ ճառեր խօսեր, իսկ փոքրերից մի քանիսը կրօնական բանաստեղծութիւններ էին արտասանում։ Ս. Հայրապետը այս անգամ եւս հաճեց միաբանական ուխտին ներկայ լինել հանդէսին և զանազան նկատողութիւններ արաւ աշակերտների արտասանութեան մասին։ Հանդէսի վերջին՝ Ն. Ս. Օծութիւնը օրհնեց Ճեմարանի ուսուցչական խումբն ու աշակերտութիւնը։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս պատիւ ունի ծանուցանել բարեպաշտ ազգայնոց թէ յառաջիկայ կիրակի (յունուար 21) հաստատութեանս հոգեւոր պաշտօնեայ Վարդան վարդապետ Բրոսորոնեան Ս. Փրկչի մատրան մէջ Ս. պատարագ մատուցանելով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարէ վասն հանգուցեալ ծնողաց Թօփալեան աղնիւ եղբարց և յարեւշատութիւն կենդանեաց Թօփալեան գերդաստանի։

Հոգաբարձութիւն

ԼՈՅՍ շաբաթաթերթի Զ. տարեշրջանի 29երորդ թիւը հրատարակուեցաւ այսօր հետաքրքրաշարժ ճոխ պարունակութեամբ.—Տարեկան 50, վեցամս. 25 և հատը 1 ղրուշ։

Դիմել առ. Մարտիրոս Տէօքմէճեան, տնօրէն Լոյսի, Նորատունկեան խան, Ղալաթիա։

Հեռագիր Այսօրուան

ԼԻ – ՀՈՒՆԿ – ՉԱՆԿ

ՓԱՐԻԶ, 1 Փետր.—Փեքինէն կը հեռագրեն թէ Լի-Հունկ Չանկ մեռեր է, սակայն այս լուրը տակաւին հաստատուած չէ։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ՊՐԻՒՍԷԼ.—Այստեղի Թրանսվալեան դեսպանատունը կը յայտարարէ թէ Քրիւկէր Նախագահը այն ատեն միայն հաշտութիւն պիտի ընդունի, երբ Անգլիա ինքը առաջարկէ ուղղակի։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

ՔՕՈՒՍ, 1 փետր.—Վիքթորիա Թագուհիին յուղարկաւորութիւնը այսօր սկսաւ մեծ հանդէսով։ Կէսօրէն երկու ժամ ետքը տասներկու նաւաստիներ դագաղը պալատէն դուրս հանեցին և դրին թնդանօթի սայլի մը վրայ, և ճամբայ ելաւ։ Թափօրը որուն մէջ կը գտնուէին Անգլիոյ թագաւորը ու թագուհին, Վիլհէլմ կայսրը, Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանը, արքայական գերդաստանին անդամները, օտար իշխանները։ Թափօրը անցած փողոցներուն երկու կողմը զինուորներ բարեւի կեցած էին։ Թափօրը երբ նաւամատոյց հասաւ, նաւազները Ալպէրթա մարտանաւը տարին դագաղը։ Արքայական գերդաստանին անդամները և միւս իշխանները ուրիշ զբօսանաւեր նստեցան։ Սուգի նաւային թափօրը որուն առջեւէն կ'երթային ութ թորփիլանաւեր, ժամ 3ին ճամբայ ելաւ, անցնելով երկու կարգի վրայ կեցած մարտանաւերու միջոցէն, որոնք վայրկեանը անգամ մը թնդանօթ կ'արձակէին։ Նաւային թափօրը ժամ 5ին Կոսպորթի (Բորթսմութ) մօտ հասաւ, ուր Ալպէրթա մարտանաւը պիտի կենայ ամբողջ գիշերը։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ՔԻԲԹԱՈՒՆ.— Պօէրներու քանի մը զօրախումբեր Օռանժի հիւսիսային կողմէն դէպ ի հարաւ կը յառաջանան։ Անգլիացիները ետ մղեցին պօէր զօրախումբ մը որ Բարկլուսոյ գաղթավայրին կեդրոնը արշաւած էր։ Պօէրները դէպ ի արեւելք գացին։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԲԷՐԼԻՆ.— Գերման արշաւախումբ մը դէպ ի արեւմուտք ղրկուեցաւ, ուր բազմաթիւ բնիկ քրիստոնեաներ սպաննուեր են երեք օր առաջ։

ՀԱԲԷՇԻՍՏԱՆ

ԼՈՆՏՐԱ.— Լրագիրները հեռագիր մը կը հրատարակեն թէ նոր ճակատամարտներ կատարուեր են Հաբէշիստանի մէջ։ Երկու կողմէն եօթը հազար հոգի մեռեր են։ (Ասկէ առաջ հարկաւ հեռագիր մը ղրկուած էր, բայց մեր ձեռքը չէ հասած։ (Ծանօթ. Գործակալութեան)։

ՍԵՐՊԻԱ

ՆԻՇ.—Սքուբշինան ընդունեց զինուորական կազմակերպութեան բարենորոգման ծրագիրը։ Պահեստի զինուորներուն ծառայութեան պայմանաժամը մէկուկէս տարիի զեղչուեցաւ։ Հետեւակազօրքերը ու թնդանօթաձիգները դարձեալ երկու տարի պիտի ծառայեն։

ՀԻՆ ԳԻՆԻ երեսուներեք տարուան, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինածներու և անարիւնութիւն ունեցողներու։ Դիմել Օրթագիւղ. Հանգուցեալ մուխթար Թակոր [illegible]

ՍԱԿԱՐԱՆ

Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին նախագահութեան խնդիրը գրգիռ մը եղաւ, մանաւանդ վերջերս, օսմ. քոնսոլիտէ գնելու։ Բաց ի անգլիացի և Ֆրանսացի պատուիրակներէն՝ որոնց միայն տուեալ է նախագահութեան իրաւունքը, իբր ամէնէն աւելի պարտատէր եղող ազգերու ներկայացուցիչներ, գլխաւորաբար Գերմանները և ուրիշներ ալ կ'ուզեն իրենցմէ նախագահ ունենալ ըստ կարգին նոյն վարչութեան մէջ, և «քանի որ կ'ըսեն, այս նպատակին հասնելու համար, պարզապէս շատ օսմ. արժէթուղթ ունենալ պէտք է, ուրեմն մենք ալ կը գնենք և արդէն ունեցածնուս վրայ բարդելով կը տիրանանք այդ իրաւունքին»։ Այս նպատակով ահա օսմ. քոնսոլիտէն կը գնուի ատենէ մը ի վեր, թէ՛ մեր և թէ Եւր. Սակարաններու մէջ, և հետեւապէս այս գնումներէն ի հարկէ անմասն չեն մնար շահադէտներն ալ, որով ինչպէս կը տեսնուի քանի օրէ ի վեր, օսմ. քոնսոլիտէն կարեւոր բարձրացում ունեցաւ։ Մեզի անկ չէ հոս քննել թէ այդ խնդրի մասին ի՛նչ որոշում պիտի տայ ձեռնհաս մարմինը։ Բայց սա կայ և գիտենք որ ամէն օր բաւական գնումներ կ'ըլլան։ Արդէն օսմ. քոնսոլիտէն փնտռուած թուղթ մըն էր թէ՛ իբր շատ աղէկ տոկոս բերող և թէ իբր առաջնակարգ արժէթուղթ։ Հիմա այս «ես ալ նախագահ պիտի ըլլամ»ի խնդիրը, նախանձը, բոլորովին անուշցուց այդ արժէթուղթը։ Այս տողերով սակայն չկարծուի թէ գնելու կամ ծախելու կարծիք կու տանք, որ լրագրի մը համար անպատշաճ բան է ըստ մեզ։

—Միւս օտար թուղթերն ալ համեմատաբար բարձր են, և Թրանսվալը մանաւանդ որ ասկէ առաջ բաւական ժամանակ տկար գիներով կը մնար, այսօր հոս կը գնեն 67 Ֆր.ի որ գրեթէ եւրոպական հեռագիրներուն հետ նոյն է, որմէ կ'ենթադրենք թէ Անգլիացիները յաջողութիւն ունեցած են Հարաւային Ափրիկէի մէջ, թէեւ մինչեւ այս տողերուն գրուիլը այդ մասին քաղաքական հեռագիր ստացուած չէ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	26	06
Ամէնէն բարձր գին	»	26	09
Ամէնէն վար գին	»	26	06
Ռումէլի Երկթ. զոյգ.	Ֆր.	111	25
Ամէնէն բարձր գին	»	111	50
Ամէնէն վար գին	»	111	12

ԲԱՑՈՒՄ 20 Յունվ.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	26	03½
Ռումէլի Երկաթուղի	Ֆր.	111	12½
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Թիւթիւն Ժէնէրալ Օթօմ.		1	04
Սոս. Օթ. Շանժ է Վալէօռ		[illegible]	12
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	10
Թրամուէյ բաժնեթ.		6	25
» [illegible]		197	—
» [illegible]		453	—
[illegible]		452	—
Թրանսվալ		65	75

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	22½
» » » չէք	»	109	75
Փարիզ » »	Ֆր.	23	90
» » » չէք	»	23	80
Պէրլին անտոկոս չէք	Մարք	18	53
Վիեննա չէք	Ֆիոր.	21	76

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	37
Անգլիական ոսկի	»	110	08
Բոլ Էմբէրիալ	»	90	20
Քրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	08
Մէթալիք	»	97	--
[illegible] թղթադրամ	Օ. Ո.	8	55

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 1 Փետրուար

Ֆրանս. Ռանթ 3%		102	12
» » 3½%		102	80
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	24	30
) գոց.	»	24	17½
» » » Բ.	»		—
» » » Գ.	»	26	62
Օսմ. Պանքա [illegible]	Ֆր.	542	—
Օսմանիէ	»	467	50
Ռումէլի երկաթուղի	»	119	—
Օսմ. մաքսատուն	»	512	—
Օսմ. Ռէժի	»	317	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4%		497	—
Քրէտի Լիոնէ		1114	—
[illegible]	»	85	05
[illegible]	»	72	17
Թրանսվալ	»	67	50
[illegible]	»	24	165
[illegible]	»	3	—

ԼՈՆՏՈՆ, 1 Փետրուար

Անգլիական Քոնսոլիտէ	97	—
Օսմանեան Թանզ սէրի Բ.	48	25
Օսմանեան Թանզ սէրի Դ. բաց.	23	75
Օսմանեան Թանզ սէրի Դ. գոց.	23	25
Օսմանեան Պանքա	11	75
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5%	38	—
» Մոնոբոլ	41	50
Պուլկարական 1883	82	—
Էժիբսիէն ունիֆիէ	106	—
Տօմինիալ	104	12
Թրանսվալ	2	62
[illegible] երկաթուղի	10	50
[illegible]	85	360

ՎԻԷՆՆԱ, 1 Փետրուար

[illegible]	»	240	20
Ռումէլի երկաթուղի	»	165	—
Օսմ. Ռէժի	»	210	90

ՊԷՐԼԻՆ, 1 Փետրուար

[illegible]	»	260	15
[illegible] երկաթուղի	»	110	50
[illegible]	»	—	—
[illegible] 3%	»	89	270

Տր. ՅՈՒԶԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը
Պոլսոյ կողմը [illegible]

ԲԻՒԶԱՆԴԻԱՆ ԴՊՐԱՏՈՒՆ
Ղալաթիա, Սեղբոս խան թիւ 5—7

Հայերէն, Գաղղիերէն և Յունարէն դպրոցական գրքերու և դպրոցական պիտոյից համար մեծ-քանակ մթերք, նուէրի յատուկ գիրքեր, Վիտալ—Լապլաշի աշխարհագրոյ մեծադիր քարտէսներ, բուսաբանական և կենդանաբանական պատկերաց ընտիր հաւաքածոյ մը հանդերձ նմուշներով միշտ պատրաստ կայ։

Նոր հրատարակութիւն

Սահակեանց—Սրբազան պատմութիւն Նոր Ուխտի— չորրորդ տիպ 4 ղրուշ.— Թաշճեան— Նոր ընթացք Ֆրանսերէն լեզուի, 4 ղրուշ.—Զօպու—Նամականութիւն գաղղ.—տաճկ. 12½ ղրուշ։

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ վերաբերեալ ամէն կարգի նիւթեր և ՖՐԷՕՊԷԼԵԱՆ նուէրներու միակ կեդրոնատեղի։ 698

ՏԱՐԻՆԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Գրեց
ՏՈՔԹ. Ն. ՏԱՂԱՎԱՐԵԱՆ
Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԳԻՆ 3 ՂՐՈՒՇ
Կեդրոնատեղիք Մարգարեանի և Վէյսի գրավաճառանոցները։

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Արեւելեան երկաթուղիներու պարտատոմսերուն 186րդ վիճակահանութեան արդիւնքը
1 Փետր. 1901

400 Ֆրանք շահող թիւեր

19316—	20	420686 —	90	746006—	10	1224166 —	70	1646857—	60
34426—	30	427221 —	5	749676—	80	1240121—	5	1650731—	5
45556 —	9	435511—	5	772856—	60	1269786—	90	1659336 —	40
67721—	5	444306 —	10	789231 —	5	1271801—	4	1675651—	5
94941—	5	479571—	5	797646 —	50	1289281—	5	1676601—	5
104946—	50	481521—	5	845886 —	90	1301336—	40	1678726—	30
107961—	5	482091—	5	874186 —	90	1305756—	60	1689076—	79
116191—	5	482256 —	60	877931—	4	1312226—	29	1699081—	5
126576—	80	489711—	5	878146—	50	1338966—	70	1700416—	20
151771—	5	492691—	5	887041—	5	1358726—	30	1735581—	5
153776 —	80	503226 —	30	891181—	5	1378086—	90	1739386—	90
157996 —	8000	508141—	5	914181—	5	1392216—	20	1771106—	10
209966 —	70	509881—	5	917641—	5	1395691 —	4	1782146—	40
222367—	70	517686 —	90	921131—	5	1422481—	5	1784101—	5
222491—	4	521746—	50	927971—	5	1427596—	600	1793716—	20
243511—	5	539146 —	50	938316 —	10	1440956—	60	1796086—	90
244506—	10	575506 —	10	945946 —	50	1448376—	80	1817276—	80
261101—	5	580822 —	5	957346 —	50	1467957—	60	1822686—	90
270321—	5	601536—	40	981842—	5	1474887—	89	1842541—	5
293451 —	5	615066—	70	006826—	30	1487466—	70	1847596—	600
297336—	40	624686—	90	1011231—	5	1505066—	10	1878676—	80
303866 —	70	635461—	5	075951 —	5	1509512—	5	1881456—	60
311261—	5	644246 —	50	1099416 —	20	1540806—	10	1886626 —	30
324151—	5	665716—	20	1123646—	50	1548516 —	20	1909596 —	600
329061—	5	681726—	30	1126836—	40	1577541—	5	1912451—	5
342661—	5	682616 —	20	1160341—	5	1582686—	90	1927911—	5
354771—	5	682996—	3000	1174656—	60	1597001—	5	1942407—	10
364491 —	5	726696—	700	1177986—	90	1604491—	5	1948801—	5
384226—	30	728211—	5	1196416—	20	1621946—	50	1975251—	5
411136—	39	735671—	5	1200781—	4	1637996—	8000	1977481—	5

ՄՈՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 563 ՄԻԼԻՈՆ 961 ՀԱԶԱՐ Ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւններ կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զաւակաց դրամագլուխ, ցման եկամուտ, եւայլն

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք.—Առաւաւելեան պայմաններ, ջնճարմանց դիւրութիւնք: Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. ԱՄԷՏԷ ԳԱՌՕ, *ընդհանուր գործակալ, Խնաեէթ խան, Վօյվօտա փողոց, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս:* 579

ՏԻԵԶԱՐԻ ԳԻՆԻՆ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԸ

ԼԱՔԹՕ-ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՏԻՒԶԱՐ

VIN et SIROP de DUSART

Տիւզարի գինիին ու օշարակին մէջ գտնուած լաքթօ-ֆոսֆադը չըն ամենէն ազդեցիկ վերանորոգիչն է։

Ոսկրաթեք տղոց ոսկորները կը շտկէ ու կը զօրացնէ. ուժ կուտայ թոյլ և նուազային տղոց։

Ցեղ կիները այս գինին ու օշարակը խմելով չեն յոգնիր ու չեն վտիր և առողջ կորովի տղաք կը ծնին։

Լաքթօ-ֆոսֆադը ստնտուներուն կաթը կը շատցնէ և տղաքը կը պաշտպանէ ընդդէմ ոսկորներու հիւանդութեանց։ Իր ազդեցութեամբ, ակռաները շուտ կը բուսնին։ Բարիզ, Վիվիէն փողոց։ A.

AU PRINTEMPS

Օ ՊՐԷՆԹԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ

Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 345

Այս վաճառատան մէջ ամենաչափաւոր գիներով կը ծախուին Բարիզի ամենէն գեղեցիկ նորաձեւ ապրանքները, որոնք վերջերս բերուած են Բարիզէն։ Այս անհաւատալի աժանութեան պատճառը սա է որ Օ Պրէնթան վաճառատունը կը գոհանայ պզտիկ շահերով, այնպէս որ իր ապրանքներուն գինը այնքան դիւրագին է որքան իր ապրանքները լաւ տեսակէ են և չեն նմանիր այն ապրանքներուն, որոնք ուրիշ վաճառատուններու մէջ, իրաւ է թէ, աժան գնով կը ծախուին, սակայն իրենց տեսակին ազնուութեան ու ճաշակի մասին շատ հեռու կը մնան մեր ապրանքներէն։ Հետեւաբար Օ Պրէնթան վաճառատան մէջ շատ նպաստաւոր գիներով կը վաճառուին մետաքսեայ ամենէն գեղեցիկ կերպասները, նոր տեսեն*-ով, վերջին նորաձեւութեամբ բրդեղէններ,* fouղիւմցու *այլ և այլ տեսակ գեղեցիկ ասուիներ, ասեղնագործուած թաւշէ կամ ասուիէ* մանթօ*-ներ, ամենավայելուչ ձեւերով, ասղնագործուած* fouղիւմներ, *ժանեակազարդ մետաքսեայ* մըսոներ *ու չըլխազգեստներ, մետաքսեայ* պլուզներու *և փողկապներու համար գեղեցիկ կատիֆէներ։*

Վերջերս Բարիզէն բերել տրուած է գեղեցիկ ու վայելուչ գլխարկներու նոր հաւաքածոյ մը, որոնք շատ նպաստաւոր գիներով կը ծախուին։ 16—25

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ՋԵՐՄԱՄԻՋՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՆԷՆ ԱԶԴՈՒ ԴԱՐՄԱՆԸ

Երիտասարդական զեղխութիւններէ առաջ եկած ջերմամիջութեան ու ամէն կարգի հոսումները եթէ անխնամ ձգուելով չի դարմանուին, սոսկալի հետեւութիւններ կ'ունենան և մինչեւ իսկ որդեծնութենէ կը զրկեն զմարդ։ Թէ նոր սկսած և թէ հինցած ՋԵՐՄԱՄԻՋՈՒԹԻՒՆՆ ամենայն կերպով ու հիմնապէս բուժելու համար ՍԱՆԹԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄՐԻ *անուամբ դեղ մը հնարուած է որ բնաւ ստամոքսը չխանգարելով կարճ ժամանակի մէջ կատարելապէս կ'անհետացնէ հիւանդութիւնը, առանց հետք մը ձգելու։*

Ջերմամիջութեան համար թէեւ շատ մը դեղեր կան, բայց անոնք ստամոքսը խանգարելէ և միզանցքն ու ամորձիքները ուռեցնելէ և հիւանդն յուսահատեցնելէ ուրիշ բանի չեն ծառայեր. մինչդեռ ՍԱՆԴԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄՐԻ *բոլորովին զերծ է այս անպատեհութիւններէն։ Հետեւաբար անոնք որ այս կարգի ծածուկ հիւանդութեանց ենթակայ են ու չեն փութար այս գիտական մեթոտով պատրաստուած դեղը գնել, պարապ տեղը ժամանակ կ'անցնեն և ուղղակի կը փճացնեն իրենց առողջութիւնը։*

Սանդալ Սալօլէ Էմմրին *կը ծախուի մայրաքաղաքիս և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները։ Զգուշացէք անուանակից խառնուրդներէն.* ԷՄՄՐԻ *անունը փնտռեցէք։*

661   20—52

ԴԺՈՒԱՐԱՇՆՉՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ԿՈՒՐԾՔԻ ԻՋՈՒԱԾՔԸ

Եթէ չդարմանուին, վտանգաւոր են, մինչեւ իսկ խեղդամահ կը պատճառեն։ Կանոնաւոր շնչառութիւն չըլլալը, ծանր բեռան մը տակ կը ճնշուի, շնչափողերը կը խծլտան, և կուրծքը չի կրնար հանգիստ ըլլալ։ Դարմանին համար բժիշկներ մտահոգ էին և գիտութիւնը գտաւ ԷՍԲԻՔԻ ՍԻԿԱՌԷԹՆ *ու* ՓՈՇԻՆ, *որք հիմնապէս կը բուժեն, կուրծքի իջուածքը, հազն և շնչառական հիւանդութիւնները։ Բժիշկներ կը յանձնարարեն այս դեղը։ Բարիզի և եւրոպական ուրիշ հիւանդանոցներու մէջ միմիայն* ԷՍԲԻՔ *կը գործածեն այս հիւանդութեանց համար։ Կը ծախուի Բարիզ Սէն Լազար փողոց թիւ 20 և մայրաքաղաքիս ու գաւառներու դեղարաններուն մէջ։* 497

ՀԱՐՍԻ ՄՈՄԵՐ

Կը փափաքի՞ք հարսանեաց փայլը աւելցնող մոմեր ունենալ։ Եթէ այո՛, ուրիշ տեղ երթալէ առաջ հանեցէք անգամ մը այցելել

ՆՇԱՆ ՋԱՄՋԵԱՆԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Մահմուտ Փաշա, Գումաշօ խանի սակ, 86

Ուր պատրաստ կը գտնուին և կը պատրաստուին մինչեւ հիմա տեսնուածներէն բոլորովին նոր ու սիրուն ձեւով հարսի մոմեր, *վայելուչ զարդարանքով։*

Ցիշեալ վաճառատունը որ կրնայ մրցիլ ուրիշ ամէն խանութի հետ, իր յաճախորդները կը գոհացնէ՝

1. *Տեսակի ճոխութեամբ,*
2. *Ցանձնարարութեանց փութով և խղճամտօրէն կատարուելովը,*
3. *Գիներու չափաւորութեամբ։*

Ցիշեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ մկրտութեան հագուստներ, հարսանեկան քօղեր, կոլանքներ, սնտուկ, գլխարկի ծաղիկ, փետուր, եկրեդ, ծերեւ, պոօշե, տանքել, թօրշելա, բաս մանդրի, Ֆիշիւ, թօրուե *եւն, որք կը վաճառուին մեծաքանակ և փոքրաքանակ անմրցելի աժան գիներով։*

Դիմեցէ՛ք անգամ մը ու գոհ պիտի մնաք։ 341

ԹԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. Ի ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան դրամագլուխը 31 Դեկտ. 1898ին

162, 924, 140 ֆրանք

Ծախքեր նկատի առնելով, առանց ապահովագրութիւններ և շահ՝ 31 Դեկտեմբեր 1898ին

29, 765, 473 ֆրանք

Ընկերութեան հաստատութենէն ի վեր, այսինքն 1848է ի վեր, ապահովագրեալներու եղած վճարմունք, կենսաթոշակ, եւն.

362, 858, 501 ֆրանք

1898 *տարուան մէջ ընկերութիւնը* 6619 *բոլիսներ տուած է որոնք* 58,680,000 *ֆրանքի դրամագլուխ մը կը ներկայացնեն։*

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝ Պ. Պ. ԷՏՈՒԱՐՏ ԵՒ ՈՐԴԻ, *Պոլիս, Մէյտանճըգ փողոց, Ալալէմճի խան։*

Մրցնորդներուն լաւ վարձատրութիւն պիտի ըլլայ։

ԼԱ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Առաջին առանձնաշնորհեալ Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՌՈՒՍՃՈՒՔ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կարասի, անշարժ ստացուածք, վաճառք, եւն. մայրաքաղաքին և գաւառներուն մէջ։

Լաւ պայմաններ.—Շահաւոր պարգեւներ։

ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամբողջ կեանք, խառն, որոշեալ ժամանակ, տղոց օժիտ և ծերութեան համար հասոյթ։ Անկախ բաժինք մը անձնասպանութեան, մենամարտի և ճամբորդութեան համար։

ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Աշխատութեան ժամանակ եղած դժբաղդութեանց դէմ։ Ապահովագրութիւն ճամբորդներու համար, առնուած ապահովագիններն ետ դարձնելով կամ առանց ետ դարձնելու։

ԱԶԱՏ ՊԱՑՄԱՆՆԵՐ

Առաջին կարգի երաշխաւորութիւններ խիստ մեծ Ընկերութեանց կրկին կրկին ապահովագրութեամբ։

Ընդհանուր գործակալութիւն բովանդակ Արեւելքի համար (Թուրքիա, Ռումանիա, Եգիպտոս, Սերբիա)։

Ժ. Պ. ՔԱՍԱՐԷԹՕ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Գօթօֆեան խան, թիւ 6-9

Գլխաւոր գործակալութիւն,—Կ. Պոլիս, Ստամպուլէ խան, Պահճէ Գափու։

Ընկերութեան դրամատունն է

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ   599

ԱՆԴԱՄ ԴԻՒԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՑ ԵՒ ՕՍՄԱՆԵՐԷՆԻ ՈՒՍՈՒՑԻՉ ՊԵՏՐՈՍ ԷՖ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ *պատրաստած դասագրքերը ի դիւրութիւն ուսուցչաց և ուսանողաց չըլլաններու բաժնելով կը հրատարակէ։ Այս դասագրքեր գնահատուած եւ վաւերացուած են Կրթական Նախարարութենէն և Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան Ուսումնական Խորհուրդէն։*

Տարրական Նախակրթարանաց

Միջին Դասարանացին համար.—Ա. ՏԱՐԻ

1. *Նոր քերական Օսմաներէն լեզուի (3րդ տպ. 40 փր.)։* 2. *Ընթերցուածոց գրքոյկ վէ թէրճէմէ, տպագիր Գ. տպ. 60 փր.)։* 3. *Խութութր Օսմանիյէ. Ա. տետր. (8րդ տպ. 20 փր.)։*

Բ. ՏԱՐԻ

4. *Ընտրեալ գրքոյկ. ընտիր ձեռագիր (60 փր.)։* 5. *Ընտրեալ գրքոյկ, Բ. Տարի (տպագիր, 2 ղրշ.)։* 6. *Իսլամ խմլա, նախնի տողերու եազմաց ուսումը (Բ. տպ. 3 ղրշ.)։* 7. *Խութութը Օսմանիյէ Բ. տետր. (8րդ տպ. 20 փր.)։*

Բարձրագոյն Դասարանացի Ա. Տարի

8 *Մուխթասար ըէվաշիւէ, ընտիր ձեռագիր Բ. տպ. (3 ղրշ.)։* 9. *Միւնթէխապաթըլ ճէրիտէ-Հաւաքածոյ լրագրական գրուածոց (3 ղրշ.)։* 10. *Համառօտ քերականութիւն Օսմ. լեզուի (2½ ղրշ.)։* 11 *Խութութը Օսմանիյէ Գ. տետր (8րդ տպ. 20 փր.)։*

Բարձրագոյն Դասարանացի Բ. Տարի

12, *Իլավէլի ըէվաշիւէ, ընտիր ձեռագիր (Բ. տպ. 6 ղրշ.)։* 13 *Նիւտուժէի ճէվալյաթը Օսմանիյէ վէ մալիւմաթը Ֆէննիյէ (4 ղրշ.)։* 14. *Ամէլի վէ նազարի մուխթասար Օսմանլը Սարֆը (3 ղրշ.)։* 15 *Խութութը Օսմանիյէ. Դ. տետր (20 փարա)։*

Զանազան գրքեր.—18 Ուսուլի տրէզի (Ամէլի վէ նազարի) 5 ղրշ.։ 17. Ուսուլ վէ միւնթէխապաթի զէզանի Ֆարիսի 4 ղրշ.։ 18. Թարիխի էտէպիէ[illegible] Օսմ. 1 ղրշ.։ 19. Բանալի մուխթասար կիւլիստանի 3 ղրշ.։ 20. Իլավէլի սարֆի Օսմանի նոր տպ. 6 ղրշ. 21. Լուգ. բառարան Օսմ. հայերէն (ընդարձակ) 8 ղրշ.։

Հասցէ.—Տէրսաատէթ Պապը Ալիի Շուրայի Տէվլէթ Պրոֆէսէօրի Մէքթէպէօրաքթ լիսա ը Օսմանի մուալլիմի Պէտրոս Զ'չէր էֆէնտիյէ։ 6—10

ՊԵՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

ԱՆԱ. ՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Արքայական հրամանագրով արտօնուած 1853 սեպտ. 26ին կառավարութեան հսկողութեան տակ

Պերլինի Վիքթորիան Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. դրամ Ֆր. 967,321,496

Պահեստի դրամ Ֆր. 270,096,743

ՊԵՐԼԻՆ ՎԻՔԹՈՐԻԱՆ *ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, եւն.*

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութեան կեանքի վրայ՝ տոմսով բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, ամսական փոքր վճարումներով.—(Մանրամասն պայմանները կուտան ապահովագրութեան համար)։

Ապահովագրութիւն շոգենաւի, երկաթուղիի, բեռներ եւն. արկածներու դէմ, ամբողջ կեանքին համար, շաբաթական փոքր վճարումով մը, սկսեալ ՄԷԿ ՖՐԱՆՔԷ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (52 շաբաթ, այսինքն 52 ֆրանք), այս պէսով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆ., մահուան պարագային, 15,000 ֆր. արկածէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեան Դրամատունը.—ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԲԱՆԿԱ Ընդհ. Գործակալ,—ԷՄԻԼ ՎՕԼ

Ղալաթիա, Օսմ. Պանքային դէմը, Իւնիօն խան, թիւ 7, 8, 9։

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Ուր ուղիղ երթեւեկ մը կը ընէ Լիվերպուլ և Ամերիկայի միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	13900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	13900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրիա	3229
Քամպանիա	12950	Բավիա	2945
Սուլթանիա	8845	Թիւրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիպերիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	2181
Աւրանիա	7269	Շէրպուրկ	1614

Դիմել առ ՃՕԼԻ և ՍԻԿԷՐ

Joly et Seager

Մէյմէնէթ խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Պօրս Մուսթաֆա փողոց 255

ՌՈՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20ի կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բէթերսպուրկ Ընկերութեան տպարանքը, Մեծ Մորսքայա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱԾ.

Երաշխաւորութեան գումար	121,765,333 ֆր
1898 ի հասոյթք	34,775,462 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ՝	164,172,000 »

Ընկերութեան գրասենեակը ի Կ. Պոլիս Ա. ՀԻՒՐՄՈՒԶ — *Ղալաթիա, Բաղտատ փողոց (Ֆի տէնէ Մուխտարեան)* — *Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար* ԹԷՕՏՕՐ ՔԻՔԻՆ   524

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ. Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանճի զարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Չրպուճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատաժանելի ցաւած ակռաները մէկ անգամէն *կը լեցնէ.* ցաւով գիմելու եւ բուժուած վէրադառնալու *պայմանաւ։*

Նորաձեւ ակռաներ, ոսկէ, ճաշակաւոր և գիտական արհեստական ակռաներ կը պատրաստէ, յար և նման բնականի, ըստ ձեւի ձեւաւորութիւն ըստ տարիքի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն *երաշխաւորեալ։*

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ գործիներու միջոցաւ, առանց ցաւի *ատամնահանութիւնք։*

Տ. Գ. Ընկերներք կհրանի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) *ինչպէս նաեւ ամէն օր* (մինչեւ կէս գիշեր) *հիւանդ կ'ընդունին։*

Ծանօթ.—Զգոյշ կեղծ ժառանգներէ ՁՈՒՆԻՆՔ !!   197

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շոգենաւաց երթեւեկութիւնք

23 5 *Օտեսա ժամը 4էն յետ միջօրէի*
Ի. 24 6 *Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10էն միջօրէէն առաջ (ետ դառնալով Աղեքսանդրիա, Բորթ-Սայիտ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Բիրէ)։*
Ե. 25 7 *Օտեսա ժամը 10էն միջօրէէն առաջ։*
Ե. 25 7 *Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Բիզէ եւ Բաթում ժամը 1էն յետ միջօրէի։*
Ուր 26 8 *Օտեսա ժամը 4էն յետ միջօրէի։* 1[illegible]

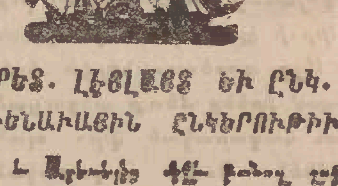

ՖՐԵՅ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ և Ամերիկայի միջեւ թղթատար շոգենաւներ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքթորիան	10500	Ֆլավիան	3500
Արմենեան	10500	Իննէշիէն	3500
Քէսդրեան	10500	Պերրէօն	3000
Լանքասդրեան	9000	Այվէրիան	2500
Ֆիլատելֆիա	9000	Գրեսպիան	3500
Գոլոմպիան	8000	Ալէնիան	2500
Քորնիշ	8000	Ալէքսանդրիան	2500
Քասդիլիան	8000	Ալկաշիրին	2500
Ֆրբռնիկան	8000	Լէքսդրան	3000
Ֆալէրնիան	5700	Մինօ	900
Վալոնիան	5700	Օբօրթօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիզպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տեղերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքի պայման փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատանէն հանելու համար իրենց հրահանգը գրել յանձնուելէն ժամանակէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՕՆԹԷՆ

Ղալաթիա, Մումհանէ փողոց 4րդ տեղը մեծաքանակ   600

ՆԻՒ ՀՈՄ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԻԱԿ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆ

Որ կը մրցի միւս բոլոր կարի մեքենաներուն

ՏԱՐԶՈՒԹԵԱՄԲ

ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԵԱՄԲ

ԱՐԱԳՈՒԹԵԱՄԲ

ԹԵԹԵՒՈՒԹԵԱՄԲ

ԱԺԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ

ՈՐԴԻՔ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Կ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Կեդրոնատեղին, Կ. Պոլիս, Պահճէ Գափու, Համիտիյէ փողոց, Թիւ 7

Գնողներու համար վճարման եւ ամէն տեսակ դիւրութիւններ   575

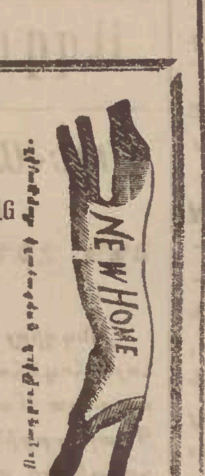

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ

HUNYADI JANOS

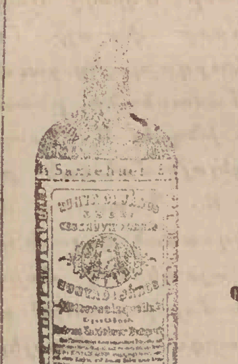

Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ

Տիեզերահռչակ ճամբաւ

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ

Պահանջելու է հետեւեալ անունը պարունակող պիտակով շիշեր

ANDREAS SAXLEHNER

Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործներուն քով։   387

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ. ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Դիտօ	1497	Զօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	183
Ալկերօ	3607	Դօնկօ	2906	Յրոսթօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1112
Անճէլօ	1541	Դօրօ	895	Հէրօ	775	Մարոէլլօ	3709	Սիլլօ	1785
Արքօսօ	2377	Ֆլօրա	4311	Հինտօլօ	1581	Միրթօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պաւենօ	1322	Ֆօսինօ	937	Հինդօ	2720	Միլօ	1057	Սալօ	1200
Պորոտինօ	1264	Կալլօ	2283	Հորաթիօ	3800	Մօնթէլէլլօ	1735	Թասօ	1328
Պրավօ	1076	Կիտօ	1713	Հալտօկի	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրունօ	841	Կինեօ	504	Իմօ	2354	Նէրօ	1083	Թօրիօ	3327
Պէֆֆօնլօ	4431	Կայրօ	2484	Իթալօ	5540	Օսիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Կէյրօ	1671	Կլոտոքաօ	1580	Յակօ	1050	Օթէլլօ	4036	Թօրպիտօ	487
Կալիպսօ	1337	Կրաքօ	1841	Կլէօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	3429
Կամիլլօ	1244	Կիտօ	954	Քոլփինօ	3307	Բալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Կարլօ	1084	Ինդիանա	1826	Քօլպօ	1700	Բոլօ	510	Վօլօ	1289
Սեպալօ	2729	Կիամպինօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վոլթունօ	2396
Սիտօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէրանտօ	2274	Րինալտօ	1683	Խէնօ	1850
Տիտօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէնօ	1200
Տօլօրէսօ	4235	Կուիտօ	1243	Լորէնցօ	3191	Րօմէօ	1789		

Թօֆիօ *շոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս հասած պարպած և Օտեսա մեկնած է։*

Մօրօֆֆօ *շոգենաւը, նաւապետ Հէյզ, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 31ին։*

Իակօ *շոգենաւը, նաւապետ Եէյց, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և ամսոյս 26ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։*

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ԲԻՋՕ

Թիւ 23—24, Երկաթէ Մեյէթ խան, Ղալաթիա   377

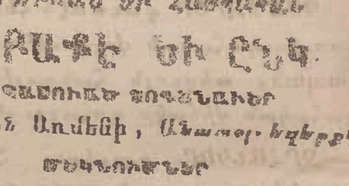

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԵՒ ՀԱՅՖԱՅԻ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ԹՂԹԱՏԱՐ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Փէնր. 4ին Առմէնի, *Անատոլ. եզերքէն։*

ԲԵՌՆԱՏԱՐՆԵՐ

Փէտր. 5ին Առմէնի, *ուղ. Մարսիլիա։*

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար։

Առաջին կարգ 245 ֆրանք. Երկրորդ 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թիփ Հանէ Գալաթէ փողոց։ 516   Բ. ՖԷԳՕԼ

ՄՕՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլի, Պորտոյի, Մարսիլիայի և Պոլսոյ միջեւ թղթատար շոգենաւք

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	1250
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1250
[illegible]	2000	[illegible]	2000
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1500
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1500

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՕԼ և ԸՆԿ.

Ալթըն խան

ՃԷՄՍ ՄՕՍ և ԸՆԿ.

194   [illegible]

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՕՐԱՍԱՆԵԱՆ